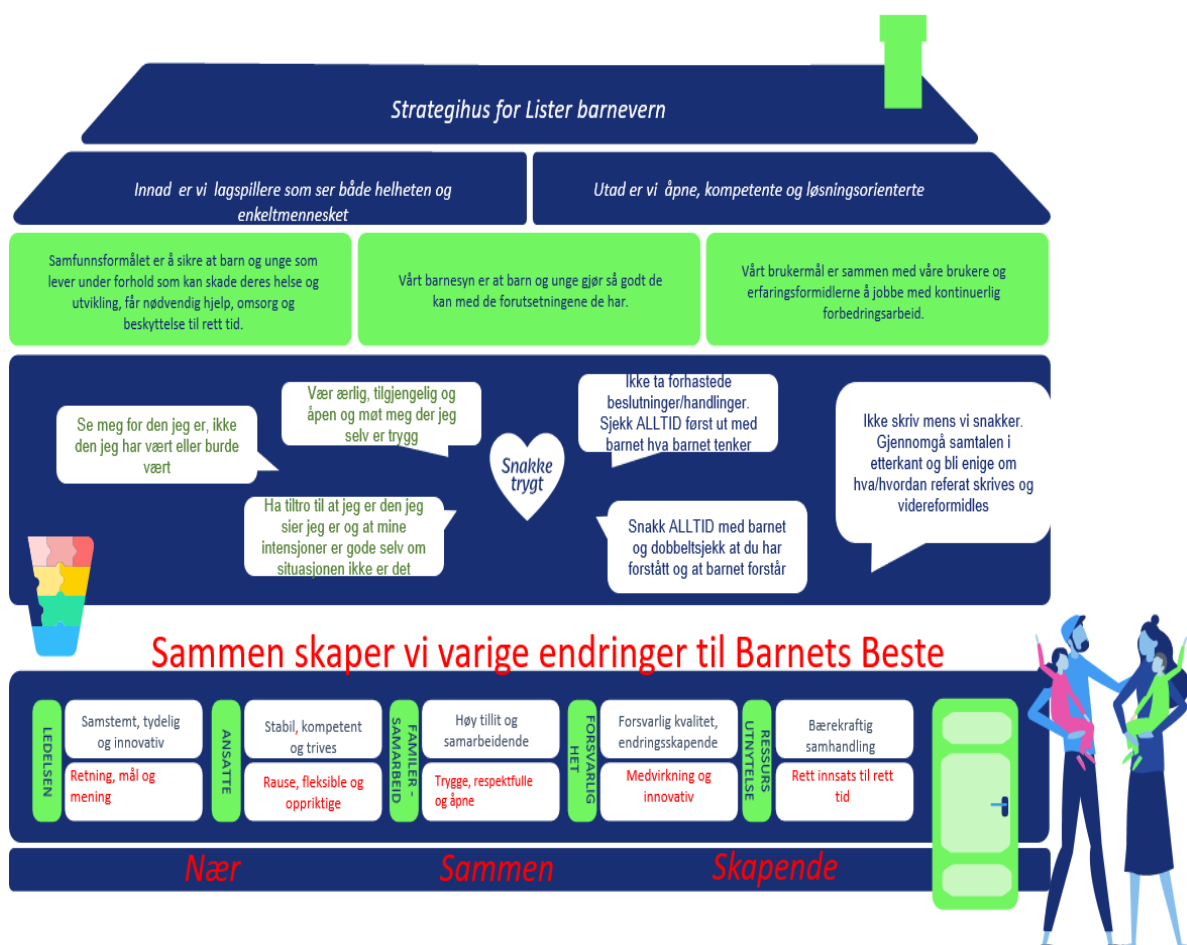

Lister barnevern

TILSTANDSRAPPORT

2024

Bodil Waage Glomsheller
15.10.2025

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	4
2.0 Barnevernleders overordnede vurdering	4
2.1 Lovkrav	4
2.2 Kapasitet	4
2.3 Brukermedvirkning	4
2.4 Partssamarbeidet	4
2.5 Samhandling med andre	4
2.6 Kvalitetsutvikling	5
2.6.1 LVA som tiltak og tjenesteutvikler	6
2.6.2 Barnevernlederforum	6
2.7 Hva vil jeg fremheve i LBV	6
3. Om barnevern	7
3.1 Presentasjon av Lister barnevern	7
3.2 Bemanning og kompetanse	7
3.3 Bekymringsmeldinger	8
3.3.1 Meldingsinstans	8
3.3.2 Alder	9
3.3.3 Innhold	9
3.4 Kartlegging av hjelpebehov (undersøkelse)	11
3.4.1 Konklusjon på undersøkelser i 2024	12
3.5 Tiltak	13
3.6 Barn med behov for akutte tiltak	14
3.7 Fosterhjemsoppfølging	15
3.7.1 Fosterhjem i slekt/nettverk	16
3.8 Ettervernsoppfølging	17
4.0 Tilsyn, kvalitet og økonomi	18
4.1 Tilsyn	18

4.2 Kvalitet	18
4.3 Økonomi	18
4.3.1 Utgifter til barnevern per barn i befolkningen 0 – 17 år.....	18
4.3.2 Utgifter per barn i barnevernet.....	19
4.3.3 Andel av kommunens totale utgifter som brukes på barnevern 2023	20
4.4 Arbeidsmiljø og sykefravær	21
4.4.1 Sykefravær.....	21
5. Utfordringsbildet.....	21
6. Satsingsområder og anbefaling videre	22
Vedlegg.....	23
Vedlegg 1 - Organisasjonskart Lister barnevern	23
Vedlegg 2 - Oversikt alder og utdanning ansatte.....	24
Vedlegg 3- Meldingsinstans 2024 Flekkefjord, Farsund, Kvinesdal, Lyngdal, Sirdal og Hægebostad.....	25
Vedlegg 4- Meldingsinnhold Farsund, Flekkefjord, Kvinesdal, Lyngdal, Sirdal og Hægebostad	26
Vedlegg 5- Barn med undersøkelse ifht antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal.....	26
Vedlegg 6: Fosterhjemstiltak i familie og nære nettverk i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal	27
Vedlegg 7: Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal (2024 første halvår).....	27
Vedlegg 8: Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal (2024 andre halvår).....	28
Vedlegg 9: Utgifter pr.barn i barnevernet i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal.....	29
Vedlegg 10: Utgifter pr.barn som bor utenfor hjemmet i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal	29
Vedlegg 11: Andel av kommunens totale utgifter som brukes på barnevern i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal.....	30

1.0 Innledning

Kommunens øverste politiske og administrative ledelse har det overordnede ansvar for at barnevernstjenesten forvaltes i tråd med gjeldende regelverk og at tjenestene som ytes er forsvarlige. Formålet med tilstandsrapporten er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og viktige problemstillinger i barnevernet. Målet er bedre prioritering og kontroll i kommunene. Tilstandsrapportering er en del av kommunens plikt til internkontroll av barnevernstjenesten, regulert i kommunelovens § 25-1. Kommunestyret skal minst en gang i året få en redegjørelse om tilstanden i barnevernet, jfr bvl § 2-1 nytt åttende ledd. Rapporten skal bidra til økt bevissthet om hva som er godt barnevern (herunder kjennskap til dekningsgrad, kapasitet, kvalitet og økonomi), samt innsikt i hva som fungerer mindre godt.

Les mer om tilstandsrapportering for kommunale barnevernstjenester:

https://www.bufdir.no/fagstotte/produkter/tilstandsrapportering_for_kommunale_barnevernstjenester/

Det viktigste med rapporten er vurderinger, behandling og diskusjoner i etterkant. Tallene i rapporten er hovedsakelig hentet fra Bufdirs kommunemonitor, SSB, Framsikt og fagprogrammet Familia.

2.0 Barnevernleders overordnede vurdering

2.1 Lovkrav

Lister barnevern overholder de fleste lovkravene.

2.2 Kapasitet

Kapasiteten i barnevernstjenesten utfordres stadig. Det er perioder med mange saker. Flere saker har stor kompleksitet, og alvoret og de emosjonelle kravene i tjenesten er tidvis tyngende. Flere av satsingsområdene og tiltakene vil beskrives senere i dokumentet. Disse har som mål at vi skal bruke ressursene i barnevernstjenesten best mulig for å sikre en robust tjeneste slik at vi kan yte tjenester uten avvik og fristbrudd i tråd med reformens intensjoner.

2.3 Brukermedvirkning

Vårt utgangspunkt er jevnt over at barnet/ungdommen og familien er vår viktigste samarbeidspartner og vi har stort fokus på brukermedvirkning på ethvert stadie av en barnevernsak. Vi har over lengre tid hatt egne erfaringsformidlere, noen foreldre som har erfaring fra barnevernet, og en gruppe unge voksne som mottar ettervern fra tjenesten. Vi har et sterkt ønske og mål om at erfaringsformidlerne våre skal bidra konstruktivt mot et enda bedre barnevern, og jobber for å få dette til.

2.4 Partssamarbeidet

Vi opptatt av å få til et godt samarbeid mellom ledelse, verneombud og tillitsvalgt, med bla fokus på forebygging av sykefravær og turnover blant ansatte. Et slikt samarbeid er også viktig med tanke på endringsprosessene tjeneste står i.

2.5 Samhandling med andre

Barnevernsreformen, også omtalt som oppvekstreformen, trådte i kraft 010122. Grunnpilarene i reformen er forebygging og tidlig innsats; helhetlig tjenestetilbud; samarbeid og samhandling på tvers. Kommunene forventes i større grad å løse innbyggernes hjelpebehov lokalt. For å sikre at Lister tar de grep som reformen fremtvinger har fagutvikler i Lister barnevern vært sektor- og tjenesteovergripende prosjektleder siden 2022 og ledet reformsarbeidet i Lister. (Oppvekstreformprosjekt Lister)

Tiltak og satsinger i oppvekstreformprosjekt Lister:

- *TIBIR*: metode for å identifisere og hjelpe barn i risiko.
- *Familieråd og foreldreråd*: lavterskelstøtte fra slekt og nettverk.
- *Kartlegging*: av tiltak, tjenester og ressursbruk for å bygge bedre lavterskeltilbud.
- *BTI-nettside*: revidert med tiltaksoversikt.
- *Forebyggende barnevern*: etablert som ressurs for grunn- og lavterskeltjenester; gode erfaringer fra pilot i 2023.

Arbeidsmåter:

- Nettverk, samlinger og studieturer har gitt økt relasjonell kapasitet.
- KS-prosjekt «Tiltak som virker» bidro til felles læring og analyse.
- Regionalt reformsnettverk møtes månedlig for erfaringsdeling og planlegging.
- Kompetanseheving i samtaler med barn (Snakke.no).

Evalueringer:

- Menon Economics: barn får ikke alltid rett hjelp i tide; kommuner henger etter med forebyggingsplaner; risiko for fokus på «kjernebarnevernet».
- Statsforvalteren: økonomi og små kommuners sårbarhet.
- Lister: godt i gang med samhandling, planer og kompetansespredning – men fortsatt i tidlig fase.
- Prosjektleder oppveksterformen har prosessledet de store satsingene som Lister har gjennomført. Dette har vært en viktig avlastning for ledere som ellers ville måtte gjøre dette selv i sin krevende hverdag.

2.6 Kvalitetsutvikling

Barnevernets fremste mål er å sikre sårbare barn og familier best hjelp lokalt. Barnevernets rolle er en blanding av støtte og kontroll, og tjenesten skal først og fremst gi støtte slik at foreldre selv skal kunne makte å ivareta sitt omsorgsansvar.

Regjeringen har nylig endret kompetansekravet fra krav om master til krav om relevant bachelor, 4 årsarbeidserfaring fra barnevernet og gjennomført barnevernfaglig/annen relevant 30 studiepoengs videreutdanning innen 2031. Masterkrav er fortsatt gjeldende for leder og stedfortreder.

Buudir har satt igang flere tiltak som skal heve kvaliteten og øke kompetansen i kommunalt barnevern. Tiltakene i kompetansesatsingen retter seg mot å styrke videreutdanninger, tjenesteutvikling og krav til kompetanse.

I korte trekk omhandler dette:

- 1) Videreutdanninger i regi av Buudir med tilskuddsordninger
- 2) Tjenestestøtteprogrammet og
- 3) Kommunale læringsnettverk
- 4) Dialogmøter

Lister barnevern har i gjennomsnitt hatt 2 ansatte per år i videreutdanninger. Tjenestestøtteprogrammet ble gjennomført 2022/23 og vi har hatt 2 dialogmøter med Statsforvalteren.

2.6.1 LVA som tiltak og tjenesteutvikler

Læringsnettverk Vest i Agder (LVA) er et regionalt samarbeid mellom barneverntjenestene i Lister, Lindesnes, Midt-Agder og Setesdal. LVA ledes av fagutvikler i Lister barnevern. Nettverket er en del av Bufdirs satsing *Mer kunnskap – bedre barnevern*, og fungerer som et fagfellesskap hvor tjenestene utvikler tiltak og metoder sammen for å styrke kvaliteten og møte målene i Oppvekstreformen.

Arbeidet i LVA kjennetegnes av:

- *Fosterhjemsutvikling* – innføring av *Omsorgspakken* for å sikre god kartlegging, helhetlig oppfølging og forebygge brudd i fosterhjem.
- *Differensiert undersøkelsesarbeid* – tidlig innsats, bedre kartlegging og riktigere tiltak, særlig for sårbare barn og familier.
- *Nytt intensivt tiltak – Stø Kurs* – hjemmebasert oppfølging i inntil to år for familier med langvarige levekårsutfordringer.
- *Tverrfaglig kompetanseutvikling* – planlagt implementering av *Kunnskapsmodellen Barns Behov i Sentrum* fra 2025 i samarbeid med RVT Sør, for å etablere et felles rammeverk i barnevern, skole, barnehage, helsestasjon og PPT.

Gjennom LVA får kommunene en arena for systematisk utvikling, erfaringsdeling og styrket samhandling på tvers, som bidrar til å flytte innsatsen fra reparasjon til forebygging, og gi barn og familier tidligere og bedre hjelp.

2.6.2 Barnevernlederforum

Agder består av 9 barneverntjenester. Alle 9 barnevernlederne har deltatt i barnevernlederforum i en årrekke. Hensikten med barnevernlederforum er å styrke god styring og ledelse i det kommunale barnevernet. Det rettes også fokus på ivaretagelse i en krevende rolle. Vi møtes hver 6. Uke hele året og har reist på flere fagutviklingsturer sammen. Dette har styrket relasjoner og samarbeid på tvers av kommunegrensene. Vi ønsker å fortsette samarbeidet for å utvikle oss videre sammen.

2.7 Hva vil jeg fremheve i LBV

De ansattes kunnskap og kompetanse er vår viktigste ressurs. Vi har mange dedikerte ansatte som står i mye og strekker seg langt for å hjelpe barn, unge og deres familier på en best mulig måte.

Det er krevende å ha flere ansatte som tar videreutdanning ved siden av jobb, og særlig krevende blir det når det ikke er mulig å sette inn vikar for å avlaste direkteoppgaver til de som tar videreutdanning. Det er også krevende for hele tjenesten å kontinuerlig delta i utviklingsarbeid parallelt med at en skal sikre og tilby forsvarlige tjenester. Spesielt med stadige økte krav til dokumentering, brukermedvirkning og effektivisering av tjenesten. Samtidig jobber vi kontinuerlig med å bygge en robust tjeneste i tråd med reformens intensjoner. Heldigvis ser vi god effekt av å være med i Læringsnettverket vest i Agder (LVA), der vi samarbeider godt om utvikling av våre tjenester og tiltak

En av våre største utfordringer er å rekruttere og beholde kvalifiserte ansatte, særlig ifht vikariater, men også ifht faste stillinger. Denne utfordringen har vedvart over år. Vi får stadig flere nyansatte uten barnevernserfaring, både når det gjelder utdanning og arbeidserfaring. Flere av disse er ikke forberedt nok for de store oppgavene de forventes å håndtere.

Vi ser også at vi bruker store ressurser på å videreutdanne ansatte som ikke blir i tjenesten. Dette er en stor ressurslekkasje.

På bakgrunn av de økte kravene i oppvekstreformen og kommunenes ansvar for forebyggende arbeid, er det viktig at vi kontinuerlig vurderer om vår tidlige innsats rettet mot barn og unge er tilstrekkelig samordnet, om vi er gode nok på å avdekke utfordringer, om vi er gode nok på samhandling og om vi er gode og raske nok til å gå fra bekymring til handling.

3. Om barnevern

Ny barnevernslov trådte i kraft 01.01.23 og skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

[Ny barnevernslov | Bufdir](#)

Barns rett til medvirkning er sentral i alt arbeid barneverntjenesten gjør. Alle barn skal høres og gis mulighet til å medvirke i alle prosesser og beslutninger som omhandler dem.

Hensynet til barnets beste og vurderinger av dette er det bærende prinsipp i barnevernet og alt arbeid som gjøres. I de senere år har kravet til skriftlighet og dokumentasjon økt betraktelig.

Barnevernstjenesten skal yte tjenester til barn og unge fra 0 til 17 år og deres foreldre. Dersom ungdommen selv samtykker kan tiltak som er iverksatt før ungdommen fyller 18 år videreføres eller erstattes av andre tiltak til ungdommen fyller 25 år. Barnevernet er først og fremst en hjelpetjeneste, men barnevernsloven åpner samtidig for svært inngripende tvangstiltak. Dette stiller store krav til barnevernstjenesten sitt arbeid og til at barns og foreldres rettssikkerhet blir ivare tatt på en god måte.

Barnevernets fremste mål er å sikre sårbare barn og familier best hjelp lokalt. Barnevernets rolle er en blanding av støtte og kontroll. Tjenesten skal først og fremst gi støtte slik at foreldre selv skal kunne makte å ivareta sitt omsorgsansvar, og sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

I Norge har det i de siste årene vært et økt fokus rettet mot barnvernet. Det har kommet flere dommer fra den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) og høyesterett som har hatt betydning for praksis i barneverntjenestene og i rettsinstansene. Ett sentralt tema er å arbeide for gjenforening når barn flytter i fosterhjem. Videre er samværsordningene mellom barn og foreldre i endring og trekker i retning av hyppigere samvær enn hva som var praksis tidligere. Dette innebærer at rollen som fosterforeldre er i endring. Videre stiller det krav til barneverntjenesten, både når det gjelder saksbehandlingen, fokuset på familie og nettverksfosterhjem og kvaliteten på oppfølgingen av fosterhjem, fosterbarn og foreldrene til barna.

3.1 Presentasjon av Lister barnevern

- Vertskommunesamarbeid siden 2010 med Farsund kommune som vertskommune
- Samarbeidskommuner er Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal, Flekkefjord og Sirdal
- Tjenesten hadde ved utgangen av 2023 i underkant av 50 årsverk, hvorav 7 stillinger er knyttet til tiltak og 43 stillinger på drift.
- Tjenesten ble fra 2023 organisert med tre avdelinger(team) med hver sin avdelingsleder; **Mottak /Kartlegging/tiltaksOppfølging (MKO)**, familieteamet og omsorg/ettervernsteam

3.2 Bemanning og kompetanse

Vi har mange dyktige medarbeidere med bred og god kompetanse og stor arbeidskapasitet Vi har barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere, samt ansatte med annen relevant høyskoleutdanning og yrkeserfaring. Lederteamet har tatt videreutdanning i barnevernledelse.

Pr 311224 oppfylte 51% av de ansatte det fremtidige kompetansekravet. Vi har flere som er i videreutdanning og masterløp, og som stadig nærmer seg tidskravet.

3.3 Bekymringsmeldinger

Barnevernstjenesten mottar ukentlig en eller flere bekymringsmeldinger som avklares fortløpende ihht bvl §2-1. Tjenesten har en ukes frist på å konkludere om meldingen henlegges, legges som opplysninger i aktiv sak eller oppretter ny undersøkelse.

Tabellen under viser en oversikt over antallet mottatte meldinger, henlagte meldinger og igangsatte undersøkelser de siste fire årene.

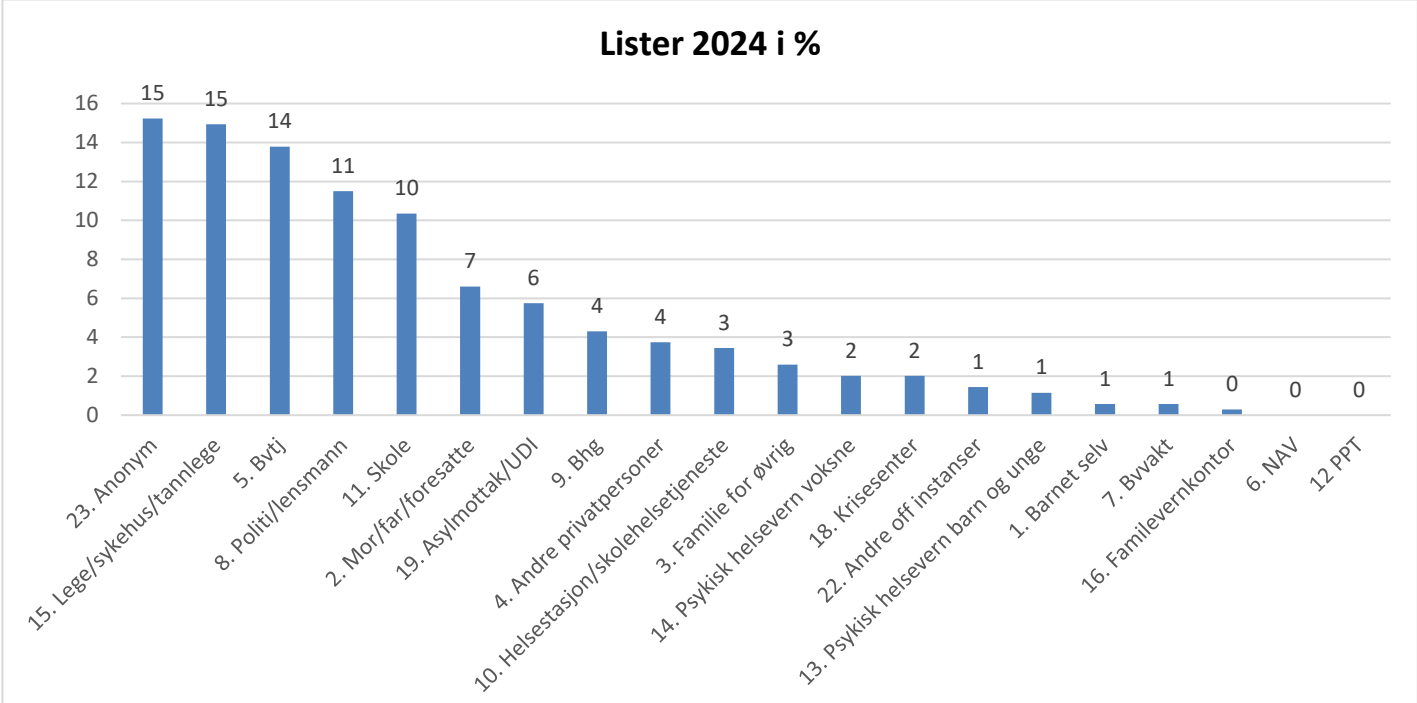
År	2021	2022	2023	2024
Bekymringsmelding	417	339	434	349
Henlagt (H, pågående us, aktivt tt)	191 (H49, påg us59, aktiv tt 83)	173 (H27, påg us 87, aktiv tt 59)	215 (H77,påg us 66, aktiv tt 76)	143 (H48, påg us 61,aktiv tt 34)
Undersøkes	226	166	219	206

Tabell nr 1. Kilde Familia

I gjennomsnitt henlegges 10 % av meldingene som kommer inn til oss.

3.3.1 Meldingsinstans

Barnevernstjenesten mottar bekymringsmeldinger fra ulike instanser og privatpersoner. Offentlige meldere sto for omlag 70% av meldingene i 2024. Av de private melderne var 15% anonyme og 10 % foreldre/familie.

Tabell nr 2. Kilde: Familia

Vi opplever svært sjelden å motta bekymringsmeldinger som er totalt grunnløse eller sjikanerende.

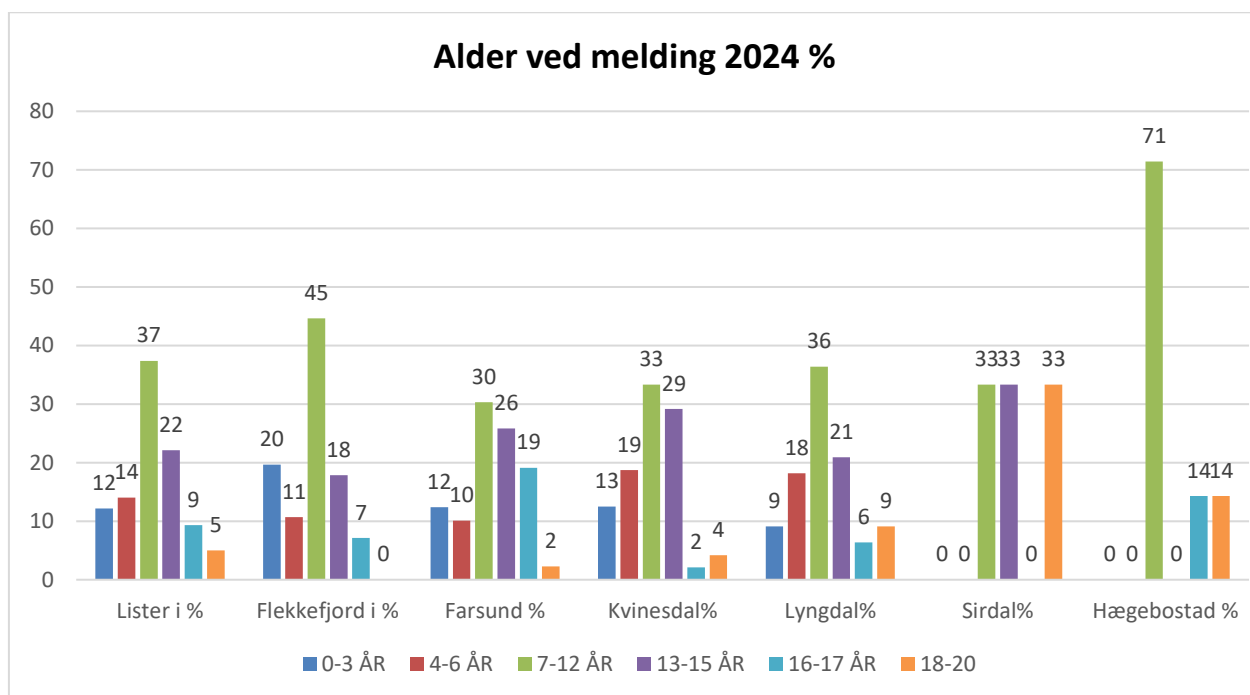
Barnevernet mottar flest meldinger fra politi, barnevern, lege og barn og familier selv.

For mer informasjon om meldingsinstans i den enkelte kommune, se vedlegg 3.

I et «tidlig innsats»-perspektiv er det nyttig å merke seg at barnehagene kun meldte 4 % av sakene i 2024. Helsestasjonen, og da hovedsakelig skolehelsetjenesten, meldte samme år 3 % av bekymringsmeldingene fra offentlige instanser. Kan dette være et resultat av at barnehagene og helsestasjonene identifiserer bekymring tidlig og jobber godt forebyggende slik at et fåtall saker derfor utløser barnehagens og helsestasjonens meldeplikt? Eller er det et resultat av at bekymring ikke blir identifisert?

3.3.2 Alder

Over 70% av meldingene omhandler skolebarn med klar overvekt av barneskoleelver over 10 år. Flere av disse barna var ukjente for barnevernstjenesten. I lys av oppvekstreformen må det være et mål at instanser tett på barn og foreldre har et tydelig fokus på tidligere oppdagelse og innsats ned mot aldersgruppene 0-3 og 4-6 år. Å kunne bidra til bedre omsorgsbetingelser tidlig vil i sin helhet være samfunnsøkonomisk.

Tabell nr 3. Kilde: Familia

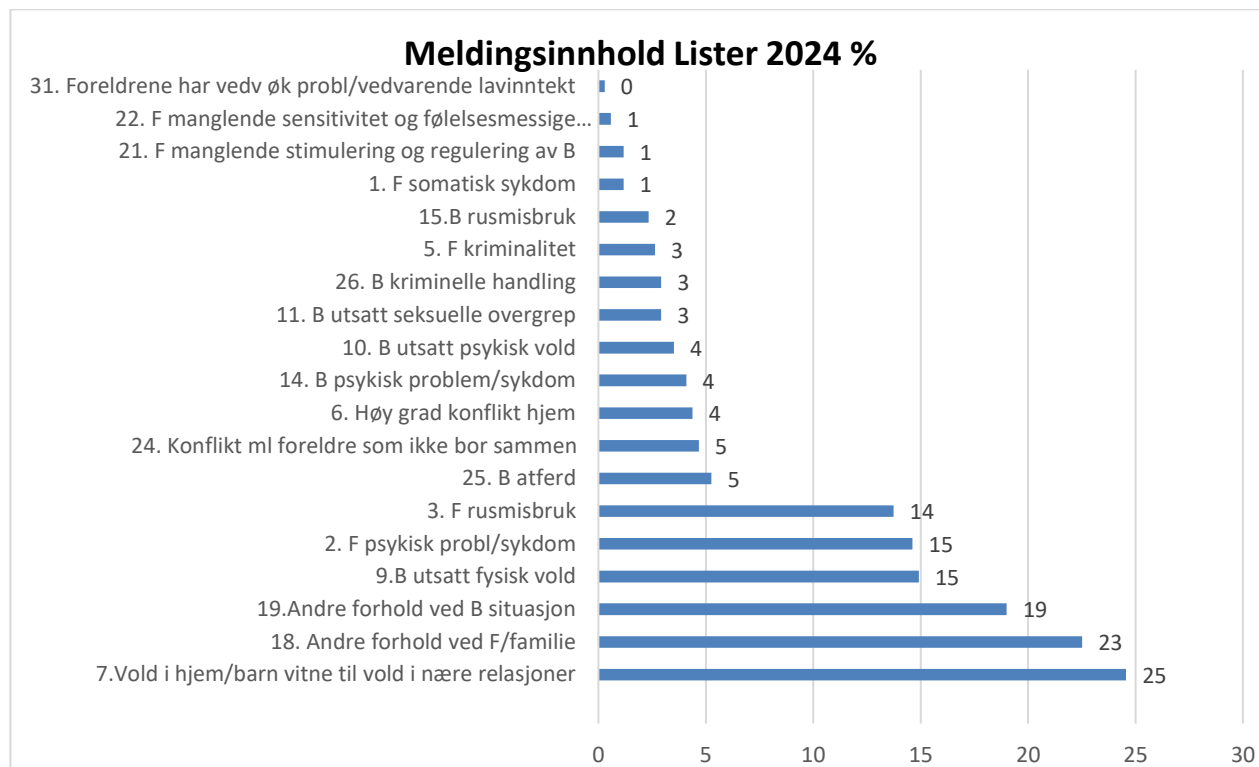
Vi er blitt bedre på å identifisere barn som bekymrer tidlig, men hva er det som gjør at vi ikke lykkes med tiltakene som settes inn? Er det som beskrevet i bakgrunn for reformen, at de er for svake, smøres for tynt ut, treffer ikke brukerne behov eller venter man å ser for lenge?

3.3.3 Innhold

Gjennomgang av innholdet i meldingene i 2024 for Lister viser at det dreier seg mest om bekymring for:

- 40% manglende foreldreferdigheter* og mangler i barnets situasjon*
- 30% foreldres psykiske helse og rusmisbruk
- 25% vold

*Oppsamlingskategori som rommer bekymringer for ustabilitet, relasjonsutfordringer, økonomi, vanskjøtsel, hygiene, konflikt, ernæring/kosthold, utagering, skolefravær, avhengighets problematikk, personlighetsproblematikk, samværsutfordringer mm

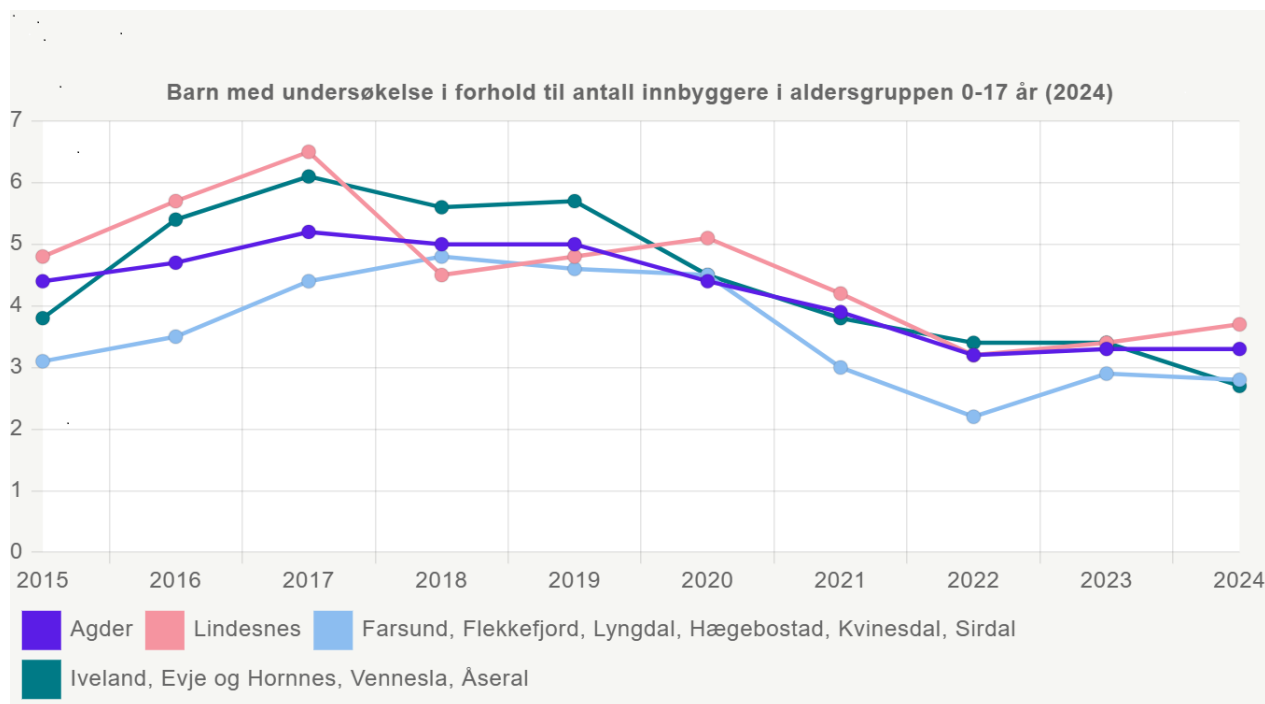
Tabell nr 4. Kilde: Famila

70% av meldingene gjelder som tidligere nevnt barn i skolealder, og en stor andel av sakene handler om foreldrenes manglende foreldreferdigheter. Hvorfor fanges ikke disse barna opp tidligere? Mangler vi kompetanse til å se, kartlegge eller snakke om bekymringer? Eller mangler vi riktig tiltak, som gjør at familien ikke får konkret hjelp som faktisk virker på et tidligere tidspunkt?

For mer informasjon om meldingsinnhold i den enkelte Lister kommune, se vedlegg 4

3.4 Kartlegging av hjelpebehov (undersøkelse)

Dersom man etter gjennomgang av bekymringsmeldingen finner grunnlag for å undersøke meldingen, skal barnevernstjenesten snarest og senest innen tre måneder undersøke innholdet i bekymringsmeldingen. I særlige tilfeller kan fristen utvides til seks måneder. Formålet med en undersøkelsessak er å avklare bekymringsmeldingens innhold og vurdere behov for tiltak til barnet og/eller foreldrene.

Tabell nr 5. Kilde: Kommunebarometeret

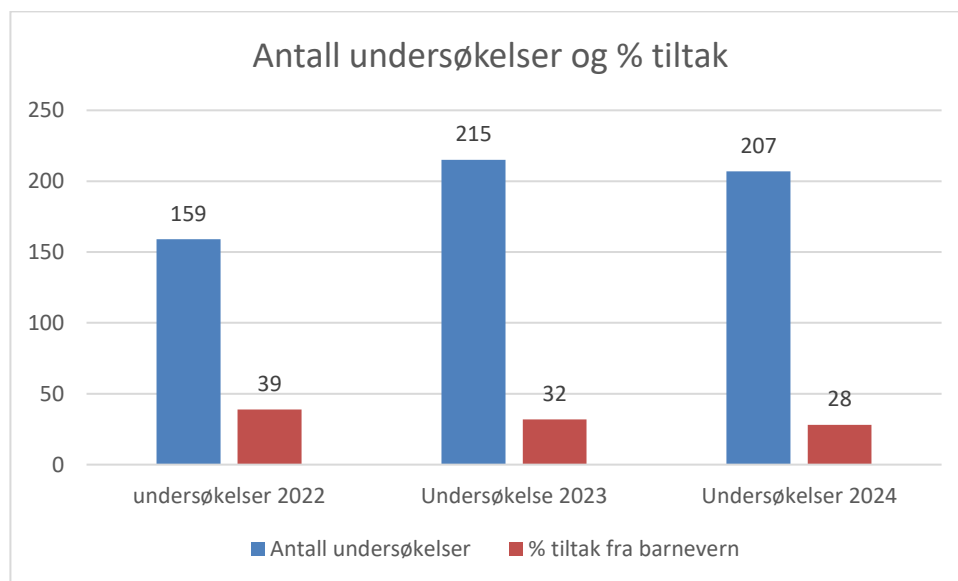
Tabellen viser at LBV ligger lavt ifht antall undersøkelser. Kan dette skyldes at vi har for høy terskel i Lister for å melde bekymring? Dette må se nærmere på.

For mer informasjon om barn med undersøkelser i overnevnte kategori i den enkelte kommune, se vedlegg 5

3.4.1 Konklusjon på undersøkelser i 2024

Utredninger i forkant av reformen vurderer at henleggelsesprosenten er for høy, og at dette tar unødige mye av barneverntjenestens kapasitet. En ønsket effekt av reformen er at familiene som på nåværende tidspunkt henlegges i barnevernstjenesten får bistand fra andre instanser i kommunen. At de får rett hjelp til rett tid, på lavest mulig nivå. Lykkes vi med dette vil det medføre frigjort kapasitet hos barnevernet for å ivareta familier hvor det foregår alvorlig omsorgssvikt, vold eller overgrep.

Tabellen under viser at gjennomsnittlig 67 % av undersøkelsene LBV gjennomfører ble henlagt de siste 3 årene.

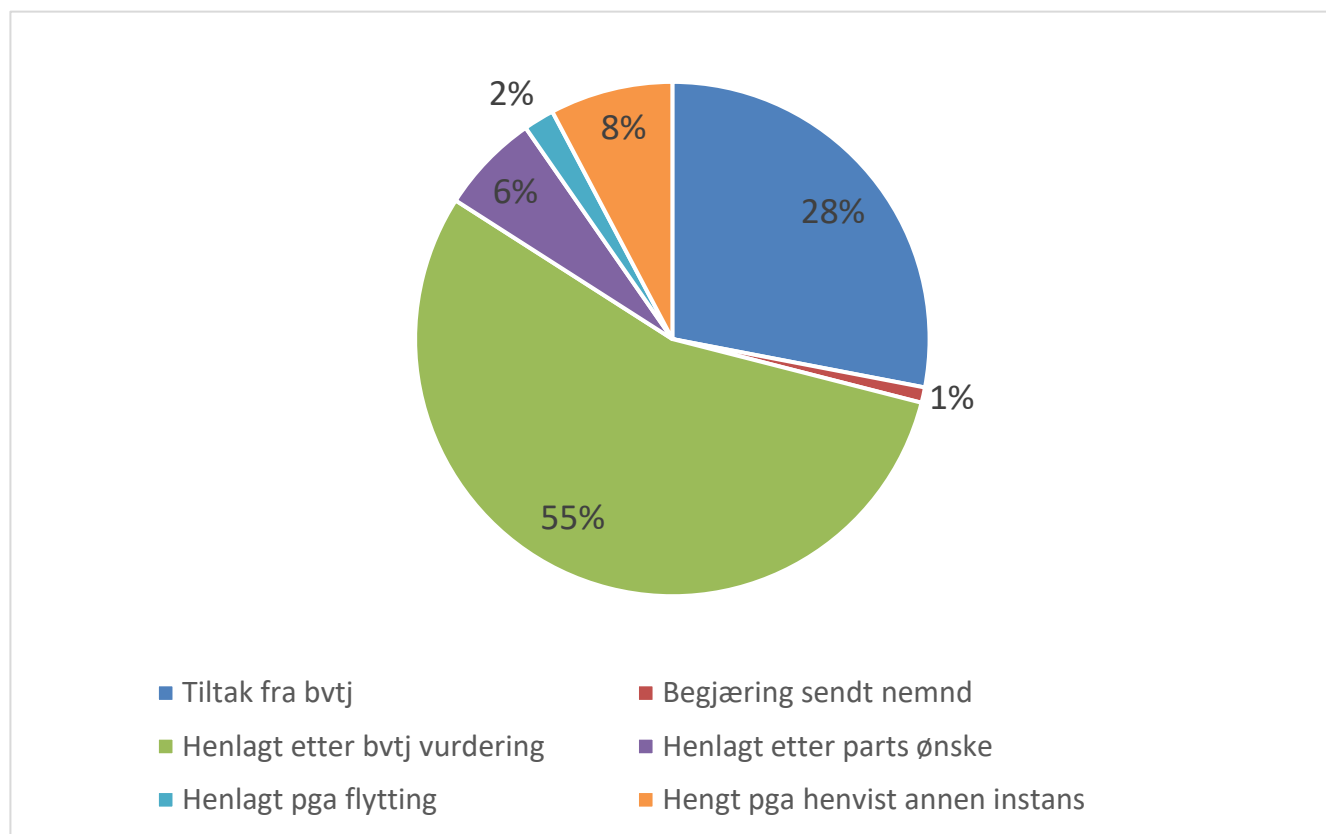

Tabell nr 6: kilde Familia

Forrige tabell viser at LBV over tid har hatt noe færre undersøkelser enn sammenliknbare tjenester. Samtidig viser tabell nr 6 at vi fortsatt har like høy henleggelsesprosent som før reformen. Dersom vi ubevisst har hevet terskelen for hva vi tar inn som undersøkelser, og nå undersøker de «riktige» sakene, hvorfor har vi da så mange henleggelsesprosent? Mangler vi tiltak eller er det manglende kvalitet i å gjennomføre undersøkelser hos oss?

Jeg har derfor gått nærmere inn på grunnlaget for henleggelsene i 2024, og ser at 55% av undersøkelsene er henlagt etter barnevernets egne vurderinger.

Samtidig fremgår det at 8 % av undersøkelsene er henlagt på grunn av henvist til annen instans. Dette tenker jeg er i tråd med intensjonen i reformen. Målet er at dette fremover vil resultere i at flere barn og familier får rett hjelp fra riktig instans slik at barnevernet vil ha kapasitet til å jobbe mer intensivt i de mest alvorlige sakene.

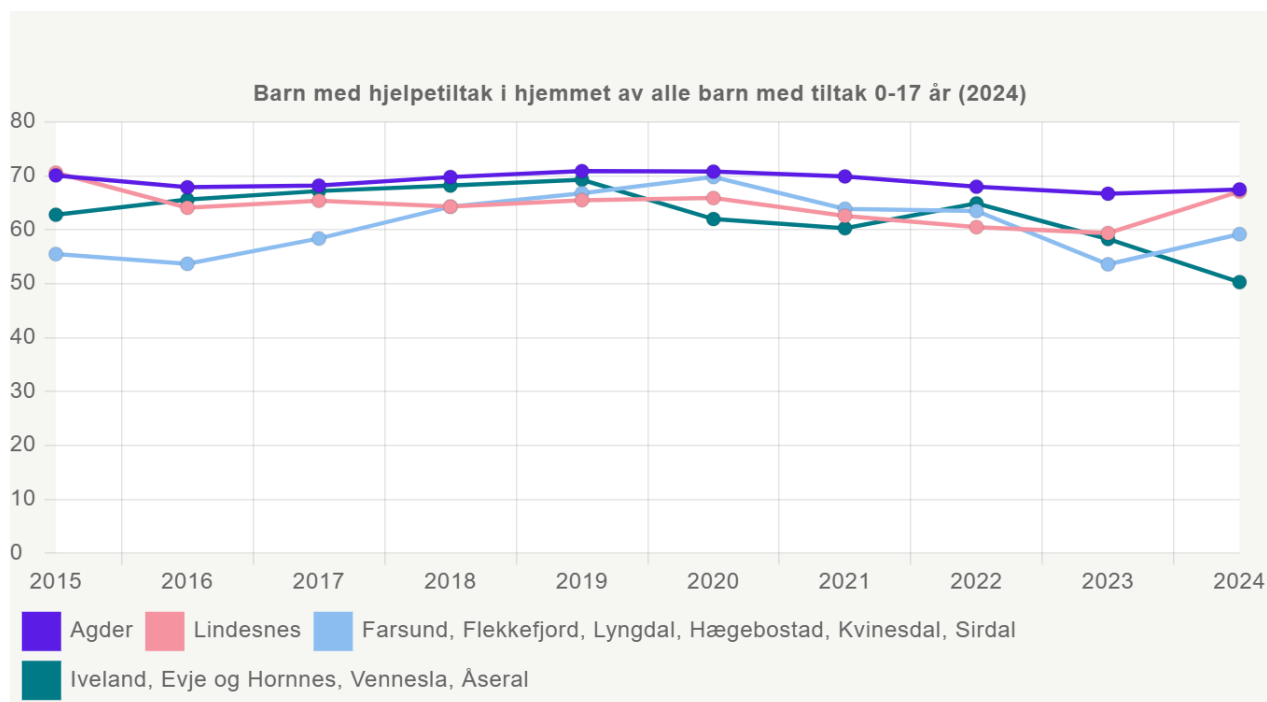

Tabell nr 7. Kilde. Familia

3.5 Tiltak

I gjennomsnitt ble 33% av undersøkelsene de 3 siste årene konkluderer med tiltak fra barneverntjenesten. Hjelpetiltak iverksettes i all hovedsak med samtykke fra familien, men kan i svært alvorlige saker pålegges av fylkesnemnda.

Barneverntjenesten bestreber å jobbe ut fra tanken om at barnet/ungdommen og familien er vår viktigste samarbeidspartner og kjenner sin egen situasjon og hjelpebehov best. Vi er også avhengig av å jobbe tett og koordinert med andre tjenester i kommunen for å kunne bidra til positiv utvikling for barn og deres familier.

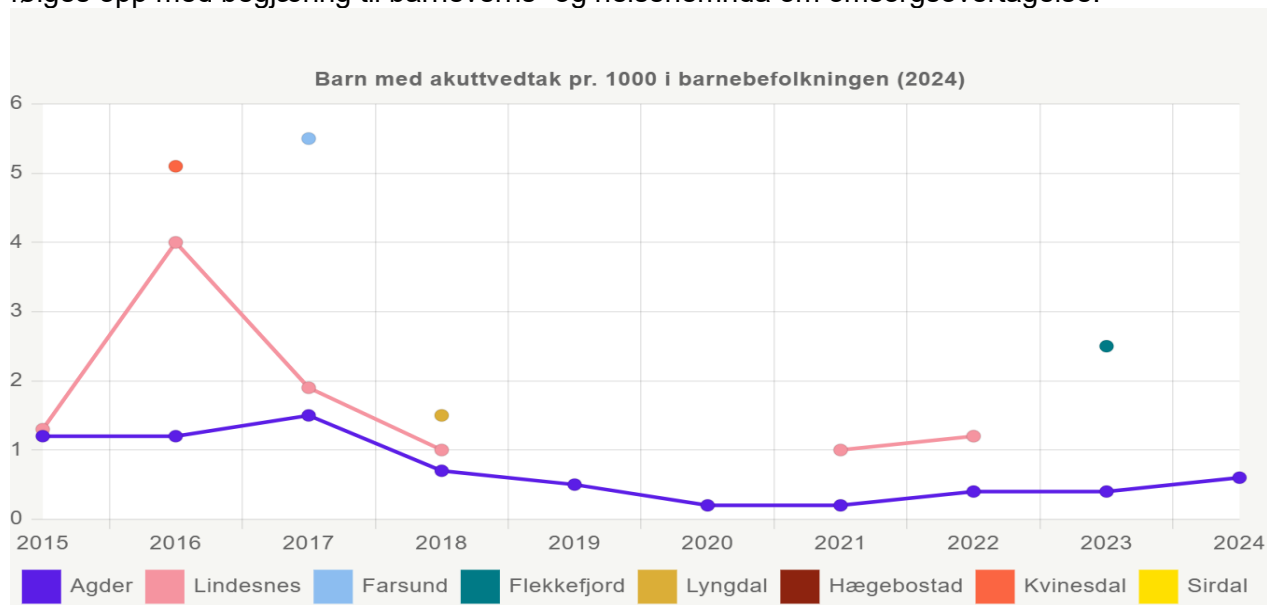

Tabell nr 8. Kilde: Kommunebarometeret

LBV ligger også på hjelpetiltak jevnt over noe lavere enn resten av Agder. Dette tenker jeg henger sammen med at flere barn og familier i Lister får hjelp av andre instanser enn barnevernet. Målet må være at dette resulterer i at flere får riktig hjelp som på sikt resulterer i at barnevernet jobber mer med de «rette» familiene. Faren er at dette er et bilde på at færre barn og familier faktisk får den hjelpen de trenger. Dette er noe vi må følge nøye med på og se mer på sammen med lavterskeltjenestene i Lister.

3.6 Barn med behov for akutte tiltak

Det hender at barn/ungdom i alderen 0-17 år er i en situasjon der de trenger umiddelbar hjelp. Som regel finner vi en løsning sammen med familien innenfor familie og nettverk, men det hender at vi må fatte akuttvedtak. Et akuttvedtak er midlertidig og skal enten oppheves eller raskt følges opp med begjæring til barneverns- og helsenemnda om omsorgsovertagelse.

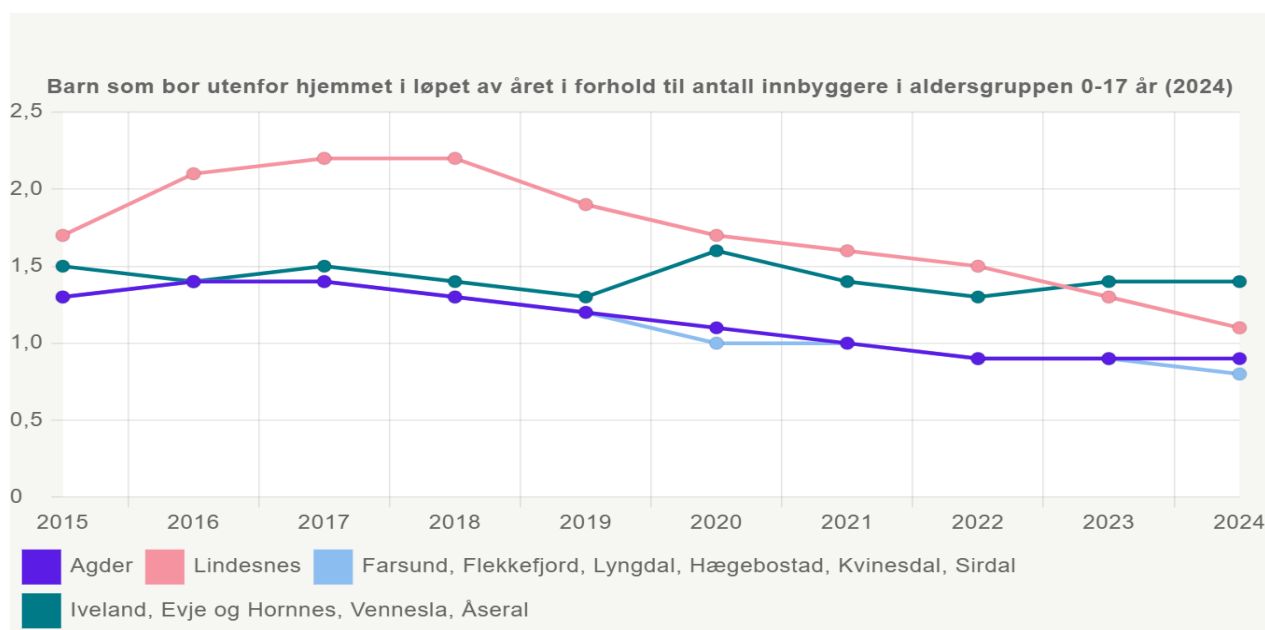

Tabell nr 9. Kilde: Kommunebarometeret

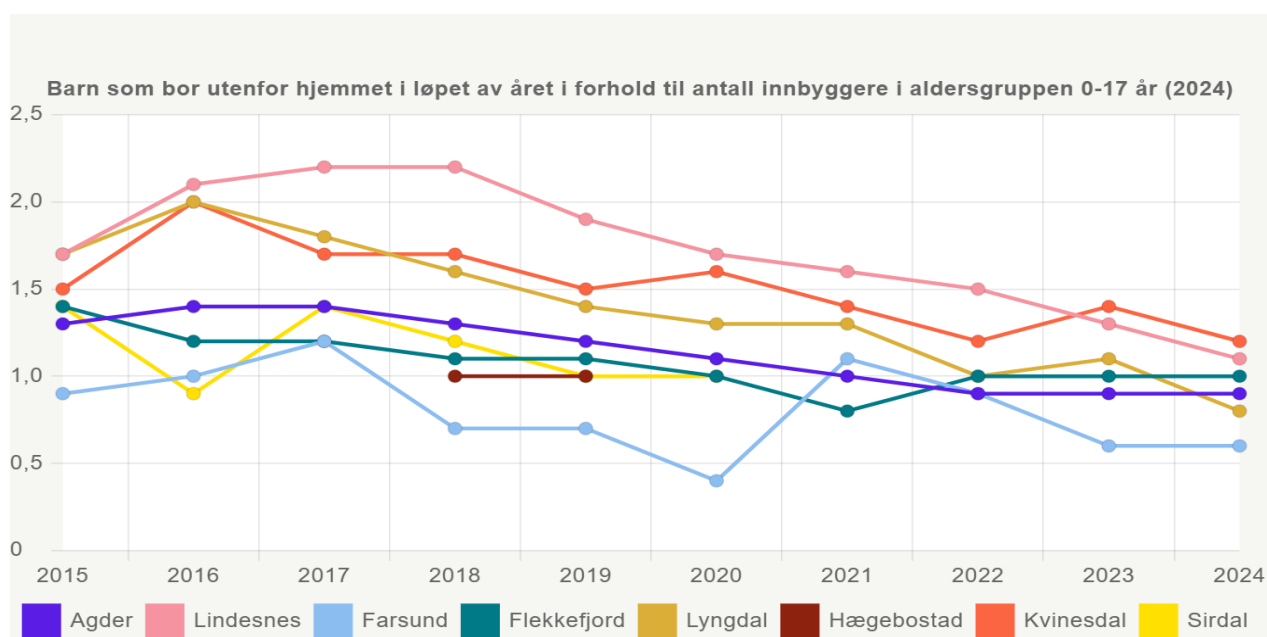
Det at en barnevernstjeneste har få barn med akuttvedtak, kan være et uttrykk for god forebygging og godt barnevernsarbeid, men det kan også være et uttrykk for manglende akuttberedskap kapasitet og/eller kompetanse til å avdekke og avhjelpe.

3.7 Fosterhjemsoppfølging

Omsorgsovertakelse er som utgangspunkt et midlertidig vedtak, og det skal som hovedregel jobbes for gjenforening. Det er fylkesnemnda som fatter vedtak om omsorgsovertakelse og vedtak om samvær. Et barn kan også plasseres i fosterhjem eller på institusjon som et frivillig hjelpetiltak.

Tabell nr 10. Kilde: Kommunebarometeret

Tabell nr 11. Kilde: Kommunebarometeret

Oppvekstreformens barneverndel ga kommunene økt ansvar og oppgaver på fosterhjemsområdet. Det handler i all vesentlighet om at all veiledning og oppfølging av fosterhjem overføres til kommunen. I situasjoner der barn ikke kan bo hjemme som følge av manglende omsorg, skal det som hovedregel letes etter fosterhjem i slekt og nettverk.

I Lister barnevern har vi valgt å løse noen av de økte oppgavene gjennom LVA på denne måten:

- Opplæring/implementering av Omsorgspakken for helhetlig oppfølging av fosterbarn – fosterhjem – foreldre
- Opplæring/implementering av Trygg base som veiledningsmodell for å øke fosterbarnets tilknytning, tilhørighet og tillit til fosterhjemmet
- Egen veileder til kontaktpersonene og internkontroll oppfølging av alle ansatte for å sikre forsvarlighet og kvalitet
- Egne fosterhjemsveiledere for å bistå fosterforeldre som har store omsorgsoppgaver, og for å forebygge utilsiktede brudd
- TBO- F kurs og Trygg Base kurs til fosterforeldre TBO-S kurs til skoler
- Kartlegging av mulig ressursteam i LVA hvor deler av driftsoppgaver som gjelder tilbud til fosterforeldre, kan driftes sammen på tvers av tjenestene

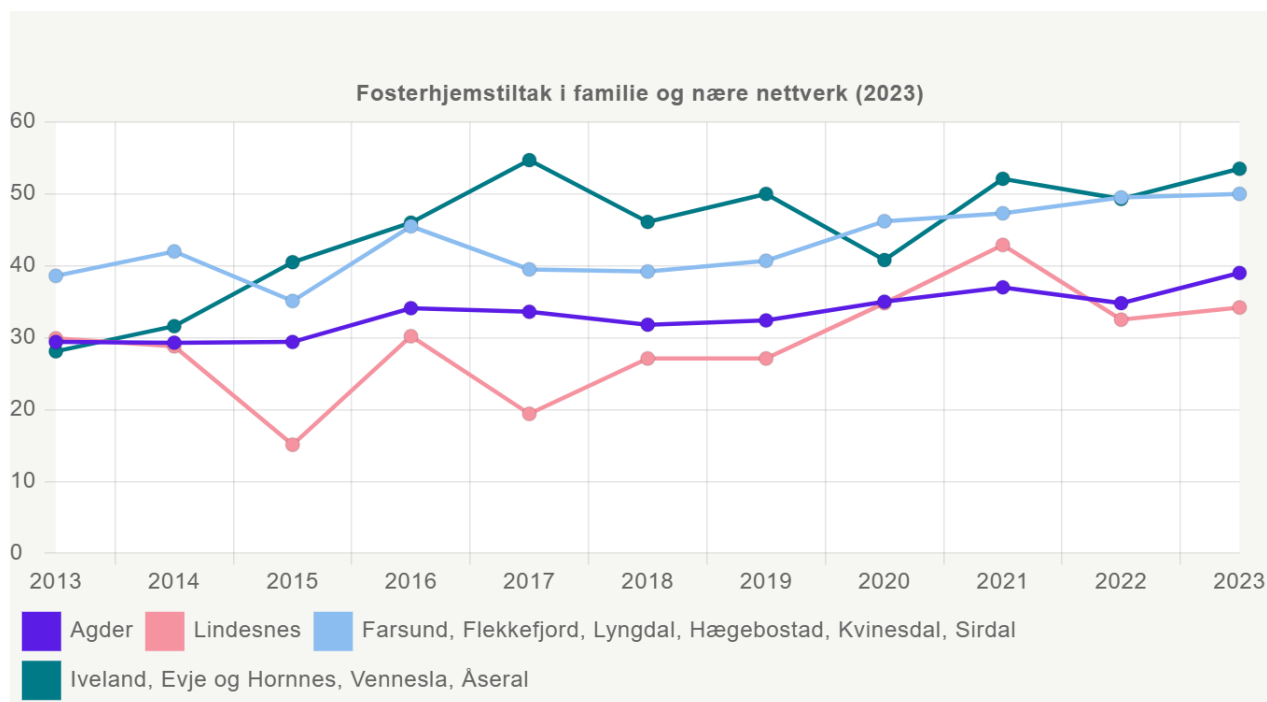
3.7.1 Fosterhjem i slekt/nettverk

Barnevernstjenesten skal alltid vurdere om barnet kan bo hos noen i sin slekt eller sitt nettverk dersom de ikke kan bo hos foreldrene. Fosterforeldre i barnets slekt eller nære nettverk skal i utgangspunktet oppfylle de generelle kravene som stilles til fosterforeldre i

[Fosterhjemsforskriftens § 4](#). Kravene kan likevel fravikes noe dersom det utvilsomt er til barnets beste å bli plassert i familien/nettverket. Dette gir barnevernstjenesten et større ansvar for å følge tett nok opp for å sikre stabilitet i plasseringen.

Erfaringer man har gjort seg viser klare fordeler for barn som vokser opp i slekt/nettverk. Det gir større grad av tilhørighet for barna, barna har lavere forekomst av psykiske lidelser og atferdsvansker, og de klarer seg bedre på sikt sammenlignet med barn som vokser opp i fosterhjem utenfor slekt/nettverk.

Plassering i slekt/nettverk vil med sannsynlighetsovervekt være noe mer ressurskrevende knyttet til behov for oppfølging fra barnevernstjenesten under plasseringen. Likevel vurderes dette å være en liten kostnad i et livsløpsperspektiv når man tar med fordelene det har for det enkelte barn å vokse opp hos slekt eller nettverk. Studier gjort på området så langt viser til at barn i slekts-/nettverksfosterhjem har mindre atferdsutfordringer, færre psykiske lidelser og bedre emosjonell helse enn barn i ordinære fosterhjem. De bruker psykolog- og psykiatritjenester i mindre grad enn barn i ordinære fosterhjem og de opplever mer stabilitet i plasseringen.

Tabell nr 12. Kilde: Kommunebarometeret

For mer informasjon om den enkelte kommunen i denne kategorien, se vedlegg 6.

3.8 Ettervernsoppfølging

Lister barnevern tilbyr ungdommer som har aktive barnevernstiltak når de nærmer seg 18 år muligheten til å få ettervern. Det er relasjonen som blir bygget mellom ungdommen og de som jobber i ettervern som er avgjørende for om ungdommen velger å være i ettervern over tid. Den unge må ha tro på at voksne ansvarlige mennesker kan hjelpe og støtte.

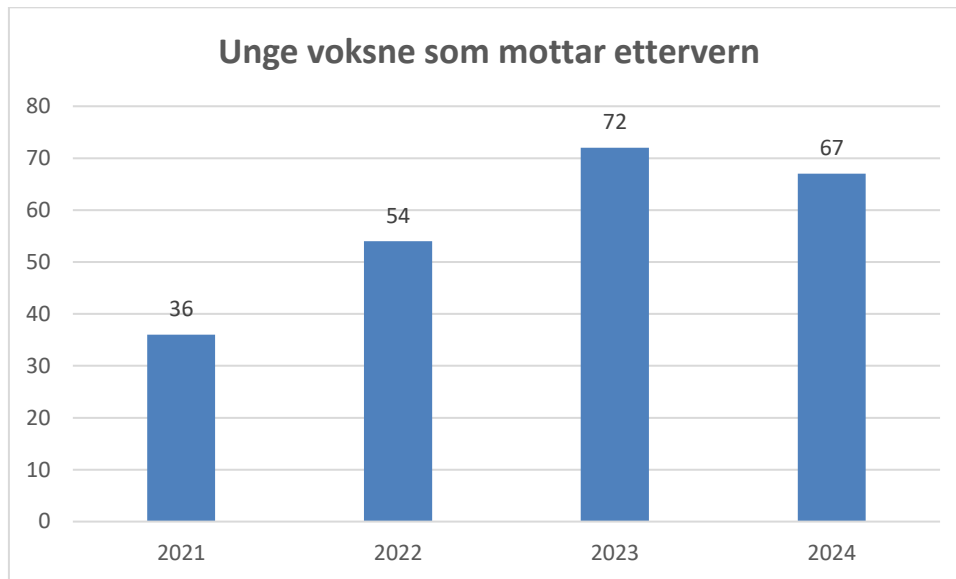
Ettervern er frivillig, og gis til aldersgruppen 18-25 år. Det er en rettighet der barnevernstjenesten må vedtaksfeste et eventuelt avslag. I takt med økende fokus på ungdoms sårbarhet ved overgangen til voksenlivet, har barnevernstjenesten i stadig større grad videreført tiltak etter at ungdommen fyller 18 år. Vi har erfaring med at det er et fåtall av ungdommer hos oss som takker nei til ettervern. Og takker de nei, har de alltid muligheten til å ombestemme seg. Ungdommer ber også om å ha aktivt ettervernstilbud selv om de i stor grad klarer seg godt. De beskriver en trygghet med å ha muligheten til å ta kontakt etter behov.

Vi har sammen med ungdommene våre laget en film om vårt ettervernsarbeid, se https://drive.google.com/file/d/1j_zRobvINJacpQpFAl0FsMjabVwWgazL/view?usp=sharing

Vi er opptatt av at ungdommene skal få et helhetlig tilbud og en forutsigbar tilnærming i oppfølgingen. Miljøarbeid, skreddersøm og tett oppfølging er hovedfokuset i vårt ettervernsarbeid. Vi jobber mye med relasjonen mellom ungdommen og foreldre og familie, og stiller samtidig krav til ungdommen ifht aktivitet, oppfølging, deltakelse og forpliktelser. Det jobbes målrettet med å sette ungdommene i stand til å stå på egne ben, og evt. løse dem inn i hjelpeapparatet for voksne.

Vi har siden 2020 hatt Hildurs Hus som et felles samlingssted for alle våre ettervernsungdommer. Her arrangerer vi fellesmiddager, kurskvelder og sosiale treff. Dette har medført at vårt ettervernsarbeid har hatt en betydelig positiv utvikling og fått nasjonal oppmerksomhet.

[Samfunnsøkonomisk verdi av ettervern](#) (rapport utarbeidet av Menon Economics)

Tabell nr 13. Kilde: Familia

Målet er å bruke ettervernsperioden godt slik at ungdommene selv opplever å være rustet og klare for å ut i voksenlivet, fremfor å *måtte* ut fordi man blir for gammel.

4.0 Tilsyn, kvalitet og økonomi

4.1 Tilsyn

Vi deltar i det landsomfattende frivillige pågående tilsynet på undersøkelse.

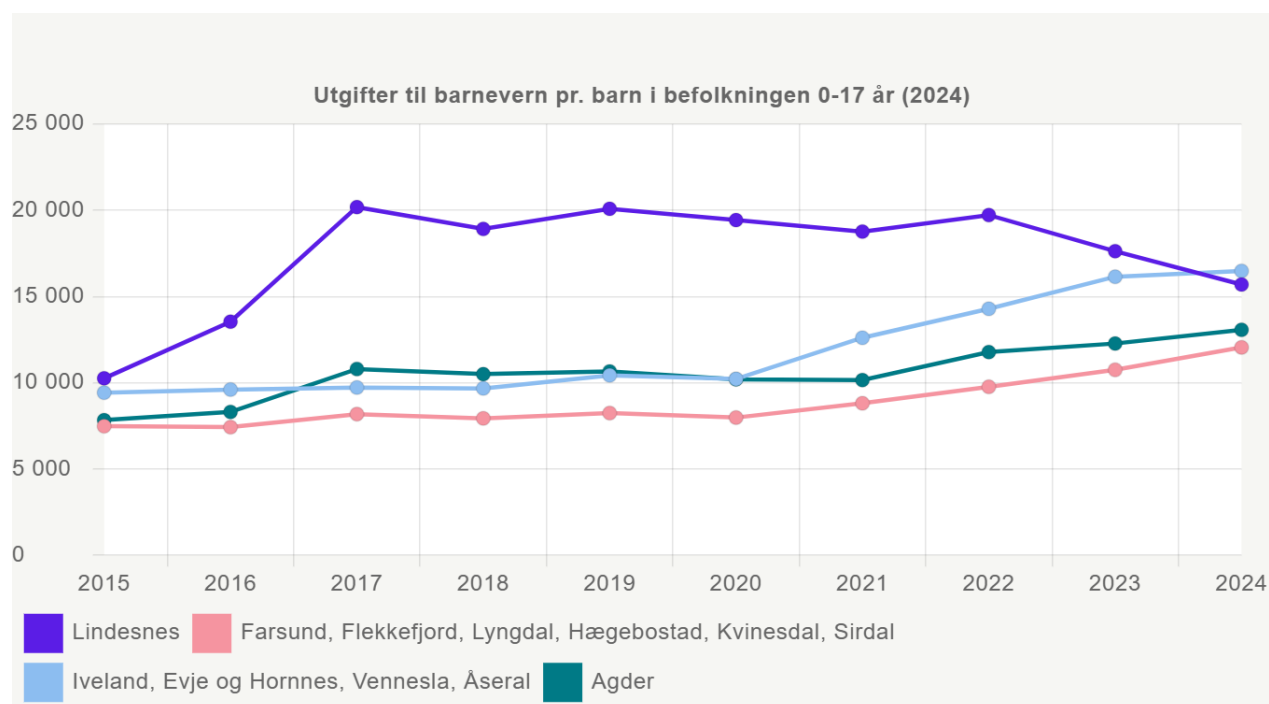
4.2 Kvalitet

Vi jobber kontinuerlig for å sikre god kvalitet i tjenesten og har jevnt over svært få lovpålagte fristbrudd. Tall for dette kan dere bla finne på kommunebarometerets oversikt over fristbrudd ifht undersøkelser og tiltaksplan.

For mer informasjon om den enkelte kommunen, se vedlegg 7

4.3 Økonomi

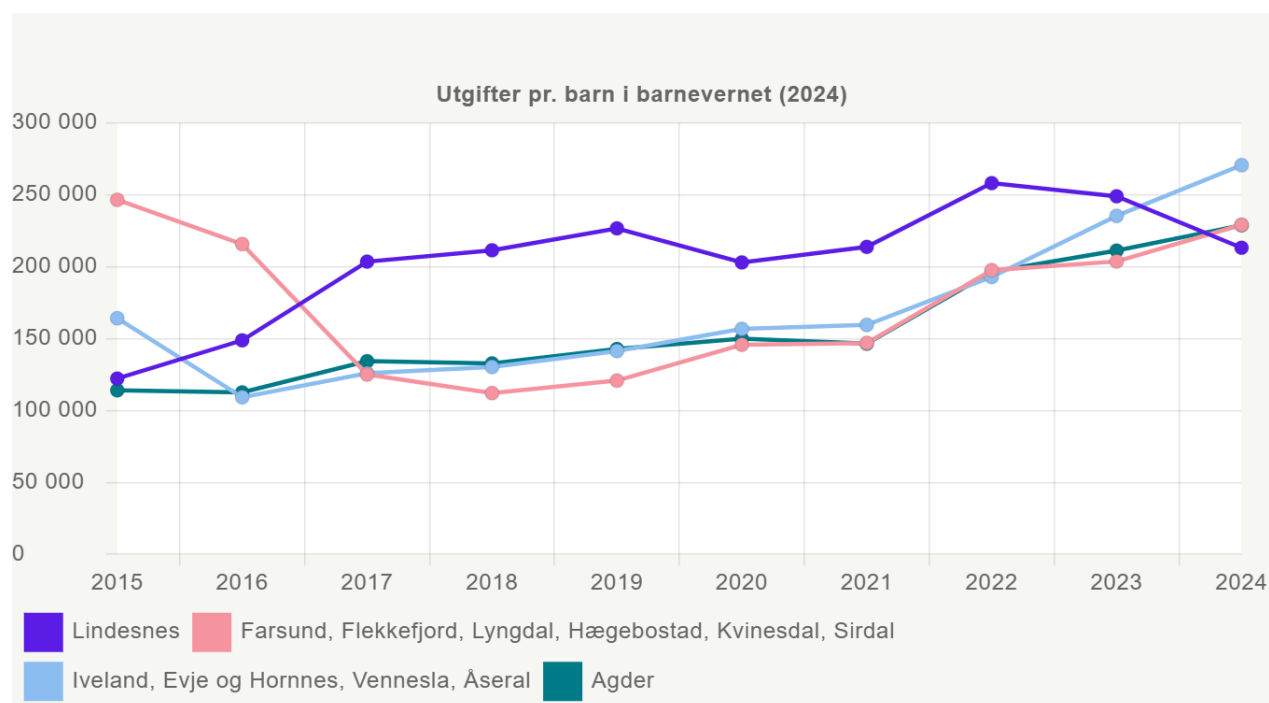
4.3.1 Utgifter til barnevern per barn i befolkningen 0 – 17 år

Tabell nr 14. Kilde: Kommunebarometer

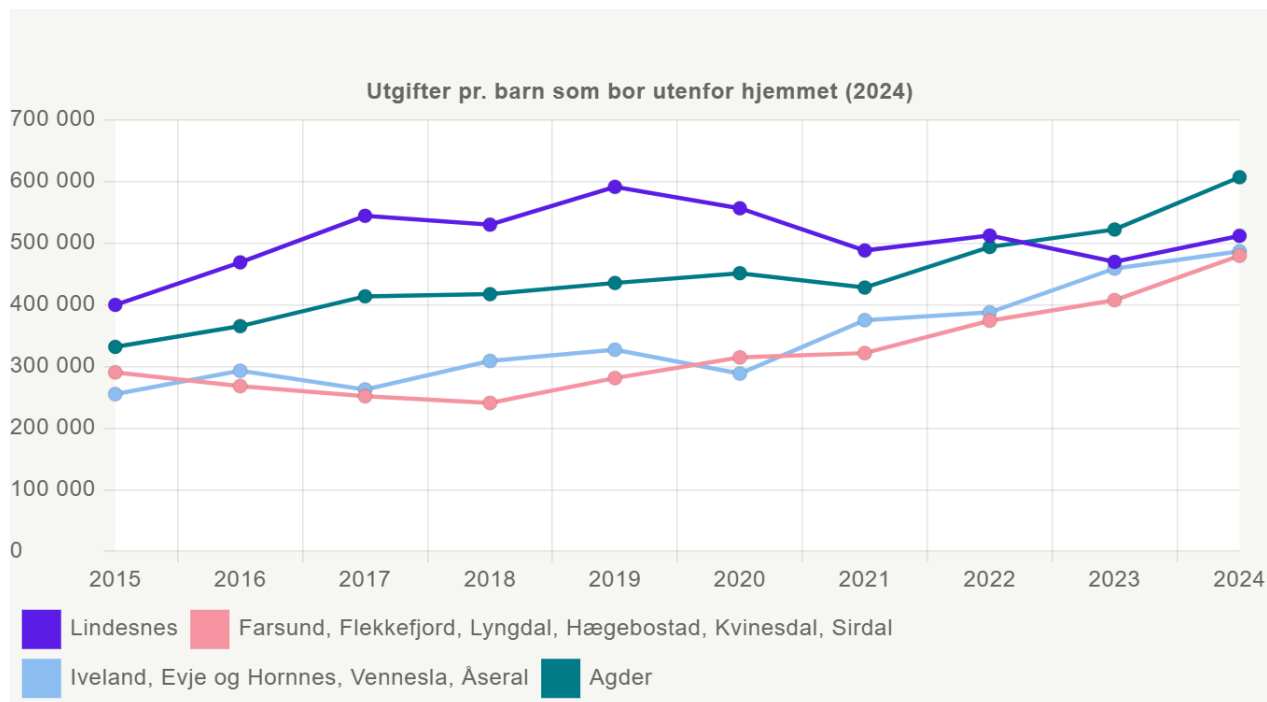
For mer informasjon om den enkelte kommunen i denne kategorien, se vedlegg 8.

4.3.2 Utgifter per barn i barnevernet

Tabell nr 15. Kilde: Kommunebarometer

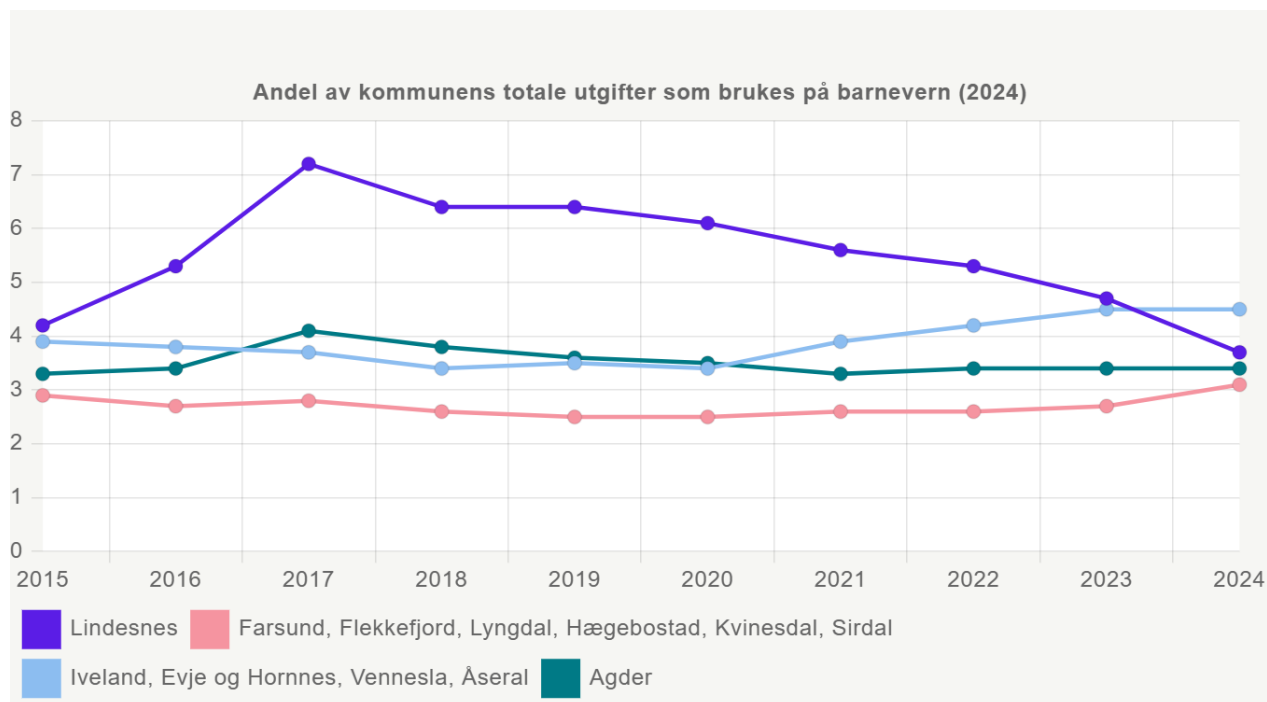
For mer informasjon om den enkelte kommunen i denne kategorien, se vedlegg 9

Tabell nr 16. Kilde: Kommunebarometer

For mer informasjon om den enkelte kommunen i denne kategorien, se vedlegg 10

4.3.3 Andel av kommunens totale utgifter som brukes på barnevern 2023

Tabell nr 17. Kilde: Kommunebarometer

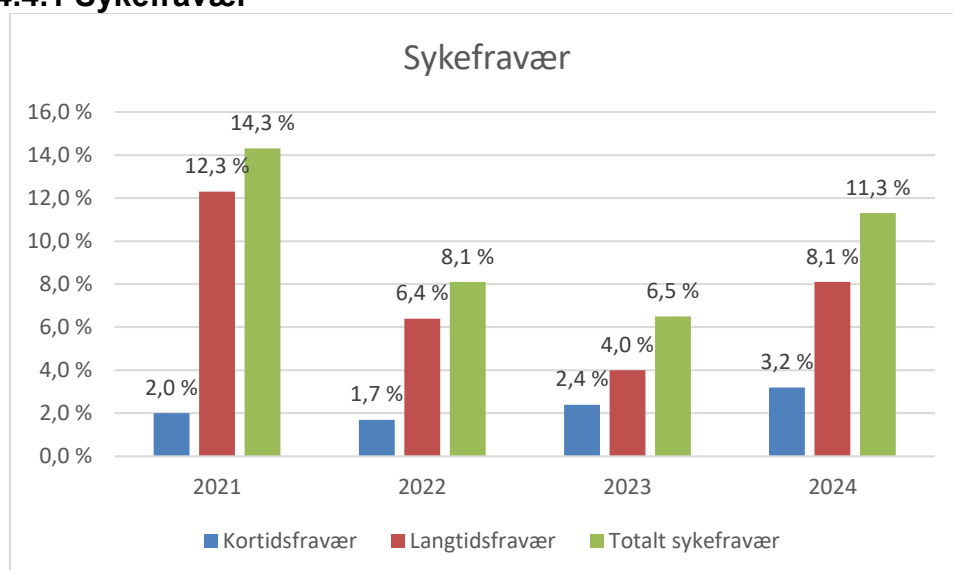
For mer informasjon om den enkelte kommunen i denne kategorien, se vedlegg 11

4.4 Arbeidsmiljø og sykefravær

Tjenesten har et godt arbeidsmiljø. Fraværet har likevel økt det siste året, og vi har av den grunn søkt om oppfølging fra NAV Arbeidslivssenter.

Økningen i sykefraværet er sammensatt, men skyldes i hovedsak faktorer utenfor arbeidslivet. Godt arbeidsmiljø og høyt nærvær er viktig for å ha en tjeneste med god kvalitet. Vi jobber derfor aktivt og kontinuerlig med å sikre at det er rammer og struktur og positive relasjoner innad i tjenesten som oppleves støttende og styrkende knyttet til de emosjonelle belastningene og den tidvise store arbeidsmengden ansatte periodevis utsettes for. De ansatte i tjenesten er svært engasjerte og strekker seg langt og er særlig opptatt av at barna, ungdommene og familiene deres opplever å bli tatt på alvor og blir møtt på en god måte.

4.4.1 Sykefravær

Tabell nr 18. Kilde: Framsikt

5. Utfordringsbildet

Utfordringer hos oss

- Krevende å sikre eierskap og helhet i seks kommuner. Dette gjelder særlig ifht satsinger som hele Lister har deltatt i som BTI, Folkehelse og Livsmestring, TIBIR og arbeidet ifbm oppvekstreformen. Når prosjektperioden er over, hvem har da ansvaret for veien videre og det samlede Listerfokus?
- Mangler kartleggingsverktøy og lokal spisskompetanse ifht vold og overgrep
- Ressurspress – samtidig drift, kompetanseheving og nye oppgaver
- Sikre implementering av utviklingsarbeidet og robusthet i tjenesten
- Rekruttere og beholde kvalifisert ansatte
- Rekruttere robuste fosterhjem
- Fravær av lokale alternativer for å forebygge svært kostnadskrevende statelige barnevernstiltak som feks tilgang på akutt ambulant team elign for å unngå akuttinstitusjon
- Stabilitet i tjenesten både ifht ansatte, kvalitet, kompetanse, utvikling og arbeidsbelastning
- Sikre stabilitet og kvalitet i det tverrfaglige forebyggende arbeid der medvirkning og samarbeid med barn/ungdom/familier og deres nettverk er i fokus

I et samfunnsøkonomisk perspektiv ligger det store muligheter for at riktig hjelp tidlig vil forhindre at barn og unge som lever under marginale omsorgsbetingelser faller utenfor skole, arbeidsliv og utvikler psykososial uhelse. For disse barna er det avgjørende at kommunene har et tiltaksapparat med riktig kompetanse og verktøy slik at alvorlig omsorgssvikt forebygges, og at barna kan bli boende i sine hjem.

6. Satsingsområder og anbefaling videre

Barnevernes tiltak skal dreies mer over mot «kjernebarnevern» der hovedmandatet er å gi beskyttelse og omsorg til de barna i kommunene som er mest sårbare og utsatte. Det vil eksempelvis være barn utsatt for alvorlig vold, overgrep, mishandling og alvorlig omsorgssvikt. Denne dreiningen vil forutsette at barnevernet er robust og innehar kompetanse og ressurser til å kartlegge, følge opp og ivareta de mest utsatte barn og unge og deres familier. Samtidig må grunn og lavterskeltjenestene rigge kraftfulle og treffsikre tiltak for å forebygge at saker blir så alvorlige at de må til barnevernet. Omstillinger og endringer i kommunenes forebyggende tiltak for utsatte barn og unge, vil være et pågående arbeid som vil strekke seg over år.

Listerregionen har jobbet godt med oppvekstreformen, og har tatt flere viktige grep som

- Etablering av psykisk helsetjeneste for barn og unge
- Integrert og innført forsøket med forebyggende barnevern
- Skal innføre foreldre og familieråd
- Er i god implementering av TIBIR
- Har godt utviklet nettverk på tvers av kommunene for å dele erfaring og lære av hverandre

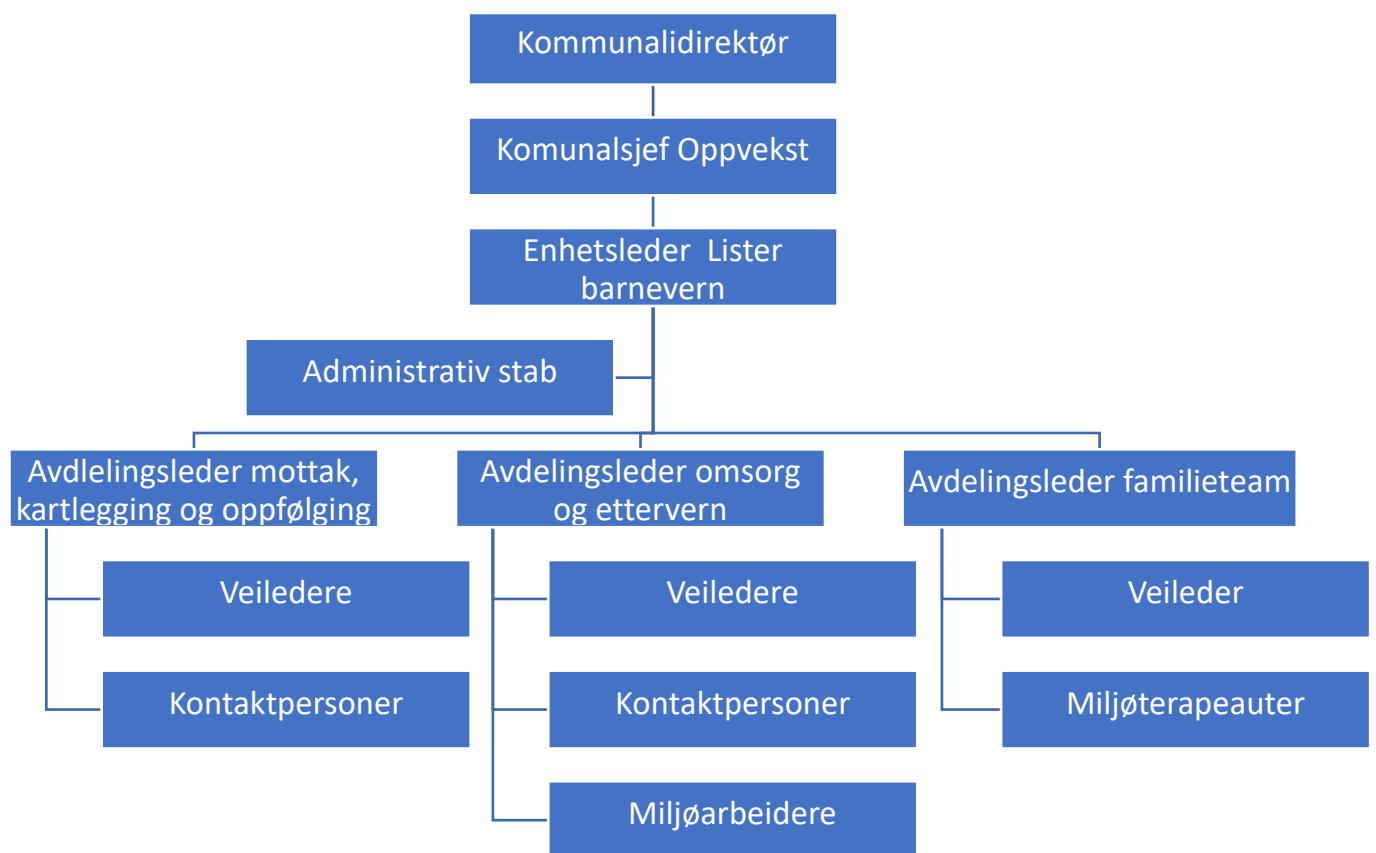
Listerregionen mangler ennå konkrete tiltak og tilbud til ungdom som strever med psykisk uhelse, alvorlig atferdsproblematikk og rusrelaterte utfordringer. Det samme gjelder konkrete og virksomme tiltak ifht voldsproblematikk. Dagens tjenestetilbud er ikke rigget godt nok for å håndtere, forebygge eller forhindre eskalering av utfordringer. Både tjenestene og tiltakene må innrettes slik at man når denne målgruppen bedre enn i dag. Ideelt sett bør Lister som region vurdere hvorvidt man kan etablere mer kraftfull hjelp til målgruppen fordi hver og en av kommunene ikke vil ha kapasitet, kompetanse eller ressurser til slike tiltak alene.

Kort oppsummert bør Lister:

- Styrke grensegangen mellom lavterskel og barnevern.
- Utvide forebyggende barnevern og styrke samhandlingen i Lister
- Følge opp psykisk helsetjeneste og nasjonalt barnevernforløp
- Videreutvikle TIBIR og andre arbeidsmetoder
- Bygge kultur for tverrfaglig samarbeid også ifht voksentjenester og NAV
- Innføre Kunnskapsmodellen (BBIS) i Lister barnevern og hos ansatte som deltar i regionens pedagogiske team i barnehager og skoler, som en oppfølging av Camp Lister.
- Fortsette utviklingsarbeid i læringsnettverk (undersøkelser, tiltak, fosterhjemsoppfølging).
- Etablere et tilbud til målgruppen for Fact Ung eller MST Can
- Bidra inn med ressurser for at Lister kan få bedre tjenester fra ATV (Alternativ til Vold) elign
- Forlenge oppvekstprosjekt Lister til ut 2026 for å sikre gjennomføring og implementering

Vedlegg

Vedlegg 1 - Organisasjonskart Lister barnevern

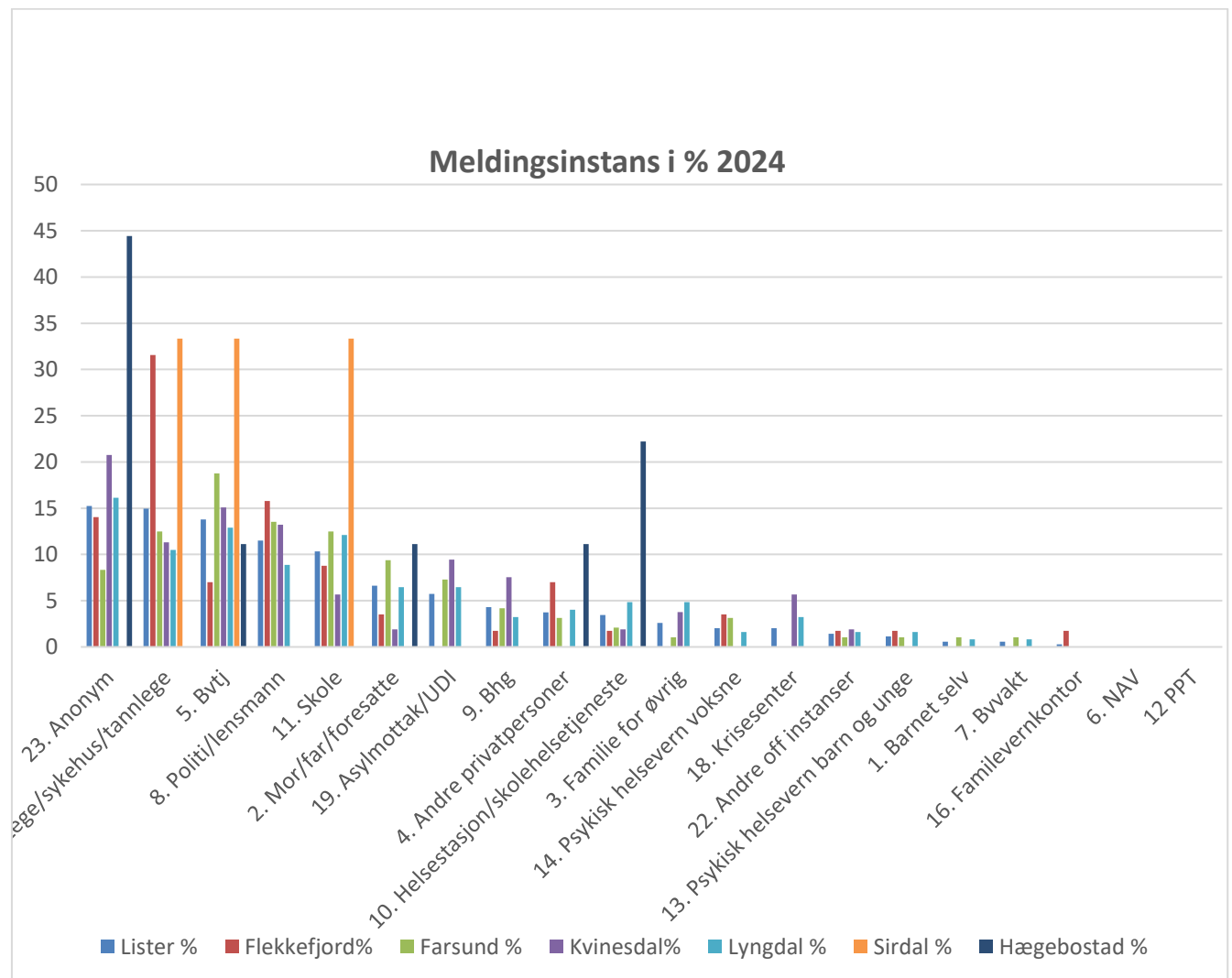

Vedlegg 2 - Oversikt alder og utdanning ansatte

ANSATTE I LISTER BARNEVERN	2024	2023	2022	2017
De ansattes gjennomsnittsalder	41,9 år	42,3 år	42,8 år	41,7 år
Andel ansatte yngre enn 26 år	4 %	4 %	2 %	5 %
Andel i fast stilling	91 %	92 %	87 %	90 %
Jobbet mindre enn 4 år i barnevernet	30 %	29 %	10 %	20 %
Jobbet 4 år eller mer i barnevernet	70 %	71 %	62 %	65 %
Barnevernspedagog	17 %	19 %	11 %	15 %
Sosionom	28 %	29 %	35 %	45 %
Vernepleier	13 %	15 %	11 %	10 %
Sykepleier	9 %	10 %	6 %	-
Jurist	2 %	2 %	2 %	2,50 %
Barnehagelærer	8 %	8 %	8 %	-
Pedagog/lærer	6 %	6 %	4 %	-
Annen høyskole/universitetsutdanning	2 %	2 %	4 %	22,50 %
Ikke høyskole/universitetsutdannet	8 %	8 %	13 %	5 %
Relevant videreutd. m studiepoeng	64 %	62 %	53 %	45 %
Relevant videreutdanning uten studiepoeng	9 %	10 %	74 %	77,50 %
Holder på med videreutdanning	11 %	12 %	7,70 %	7,50 %
Relevant master	9 %	6 %	4 %	2,5 %

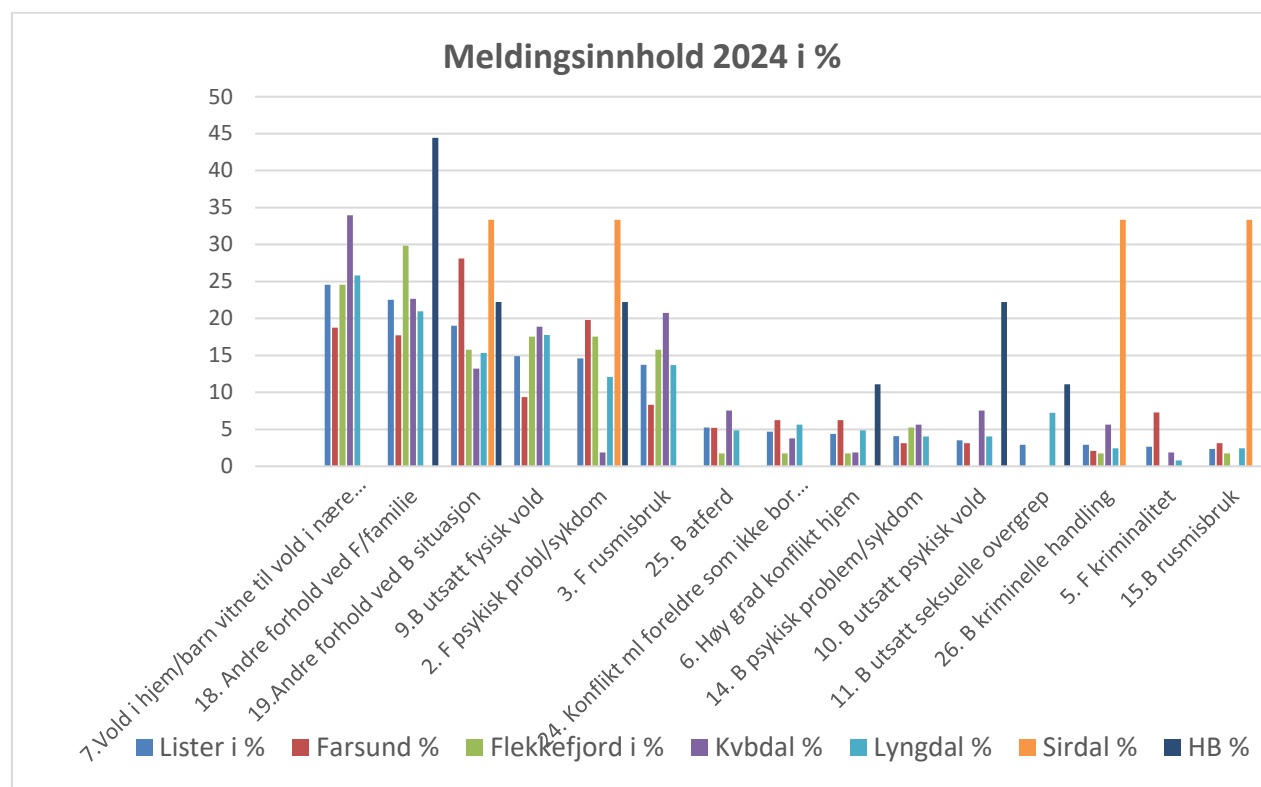
Kilde: manuell telling

Vedlegg 3- Meldingsinstans 2024 Flekkefjord, Farsund, Kvinesdal, Lyngdal, Sirdal og Hægebostad

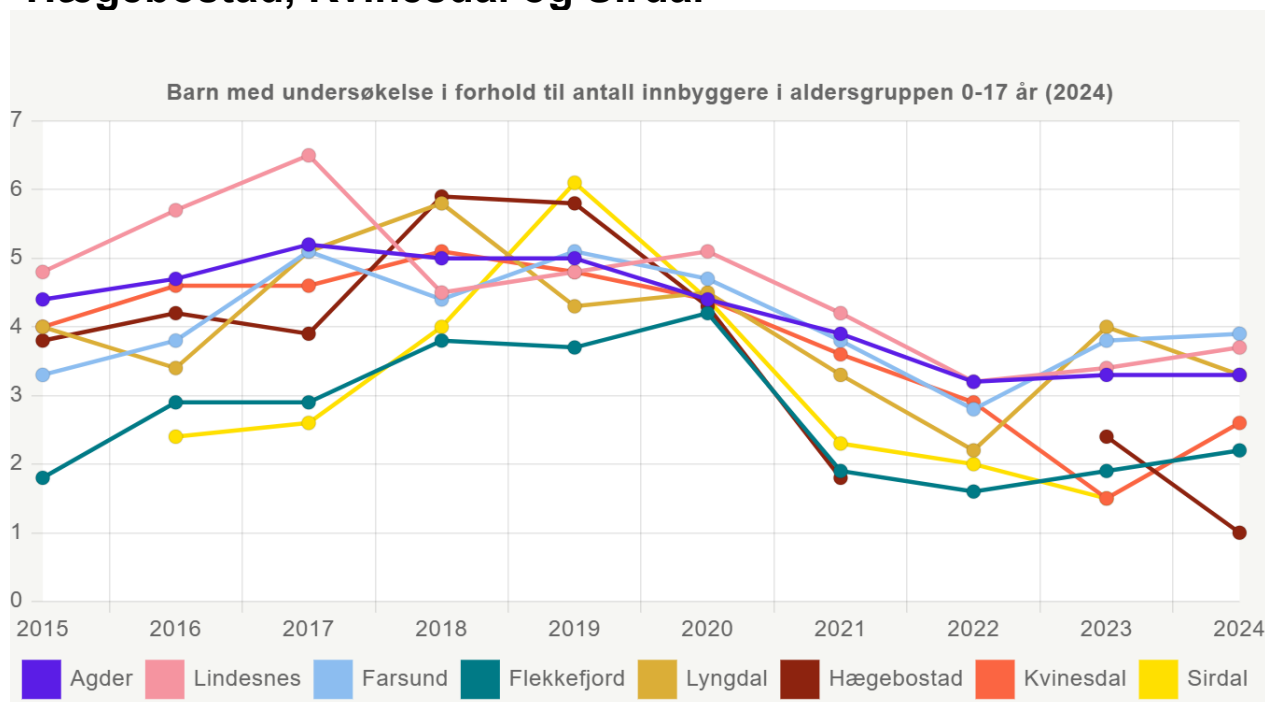
Kilde: Familia

Vedlegg 4- Meldingsinnhold Farsund, Flekkefjord, Kvinesdal, Lyngdal, Sirdal og Hægebostad

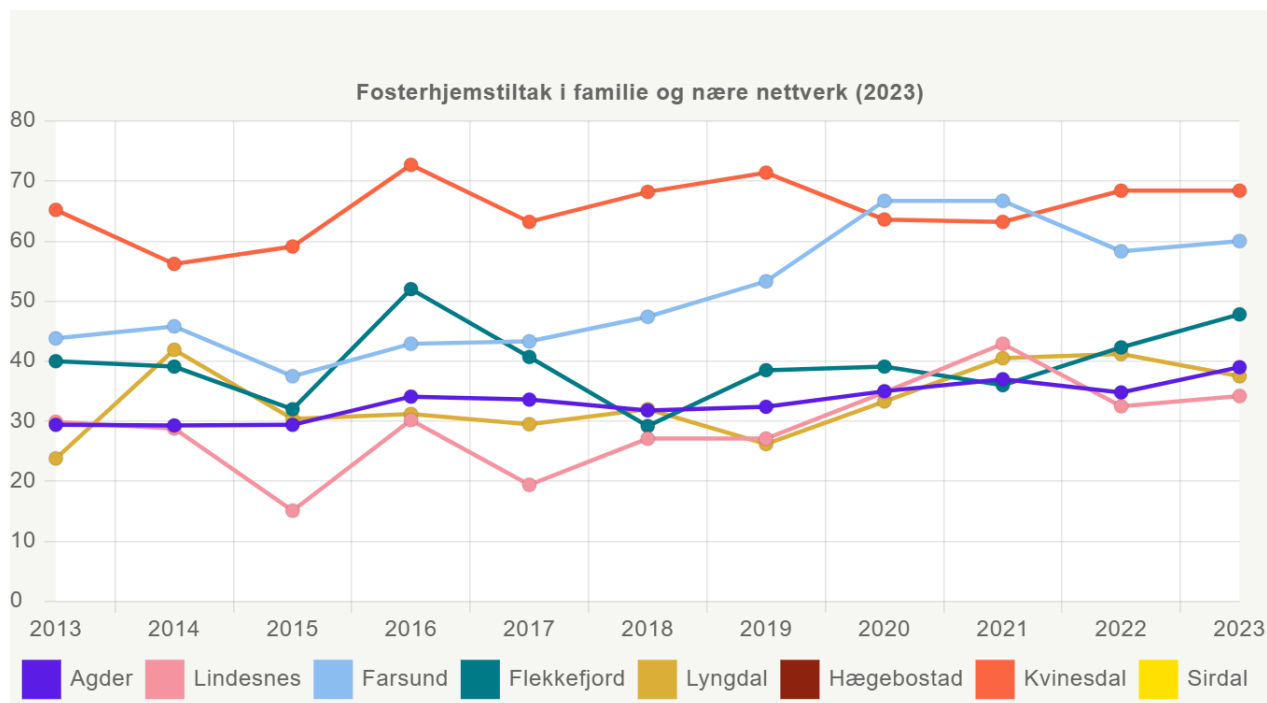
Kilde: Familia

Vedlegg 5- Barn med undersøkelse ifht antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal

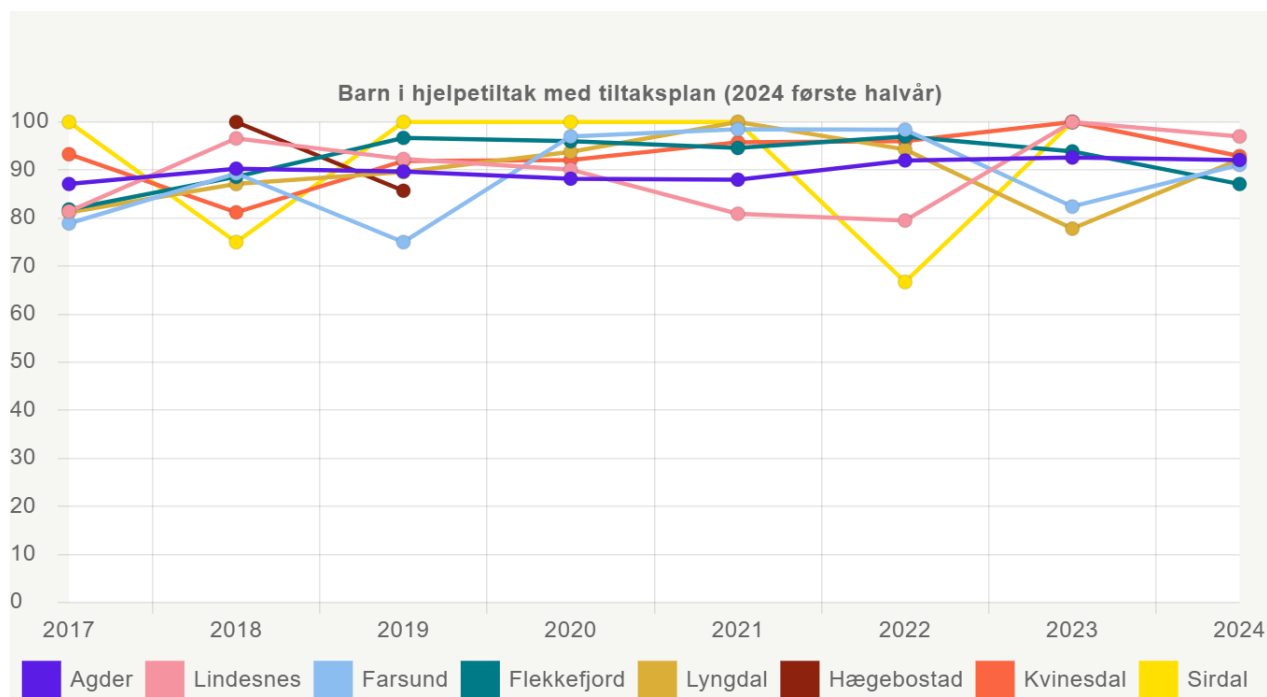
Kilde: Kommunebarometeret

Vedlegg 6: Fosterhjemstiltak i familie og nære nettverk i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal

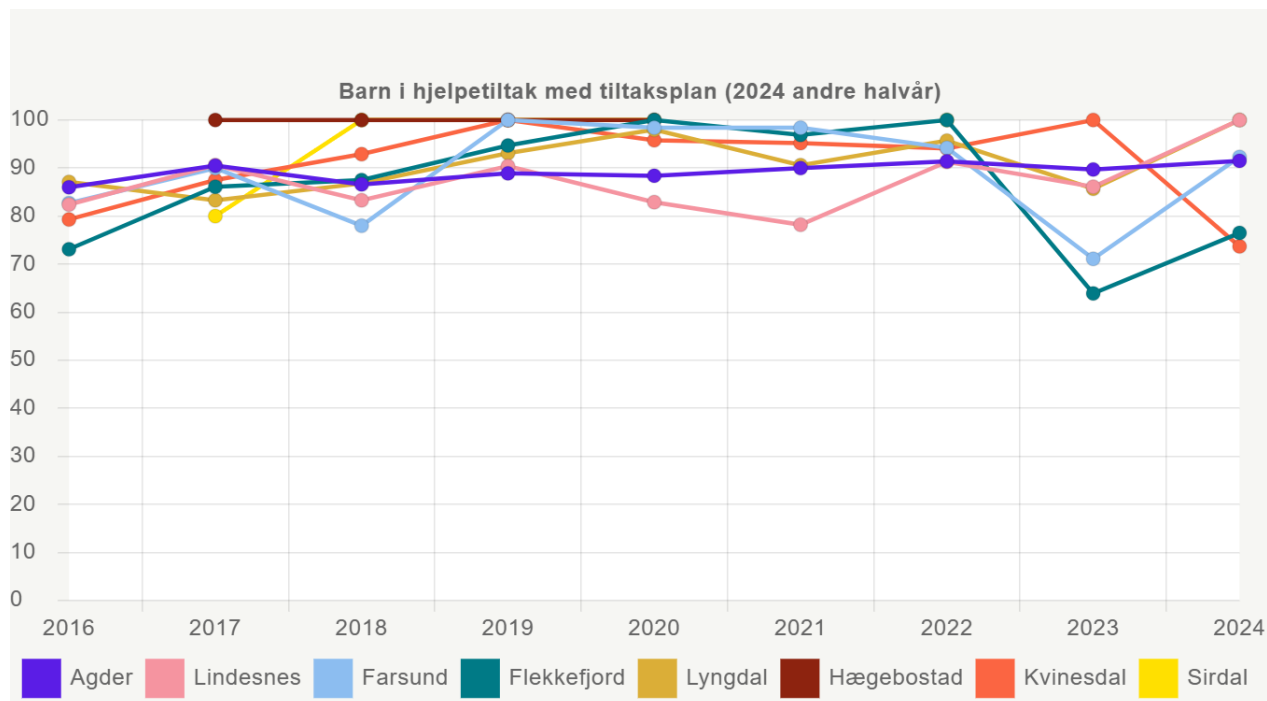
Kilde: Kommunebarometeret

Vedlegg 7: Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal (2024 første halvår)

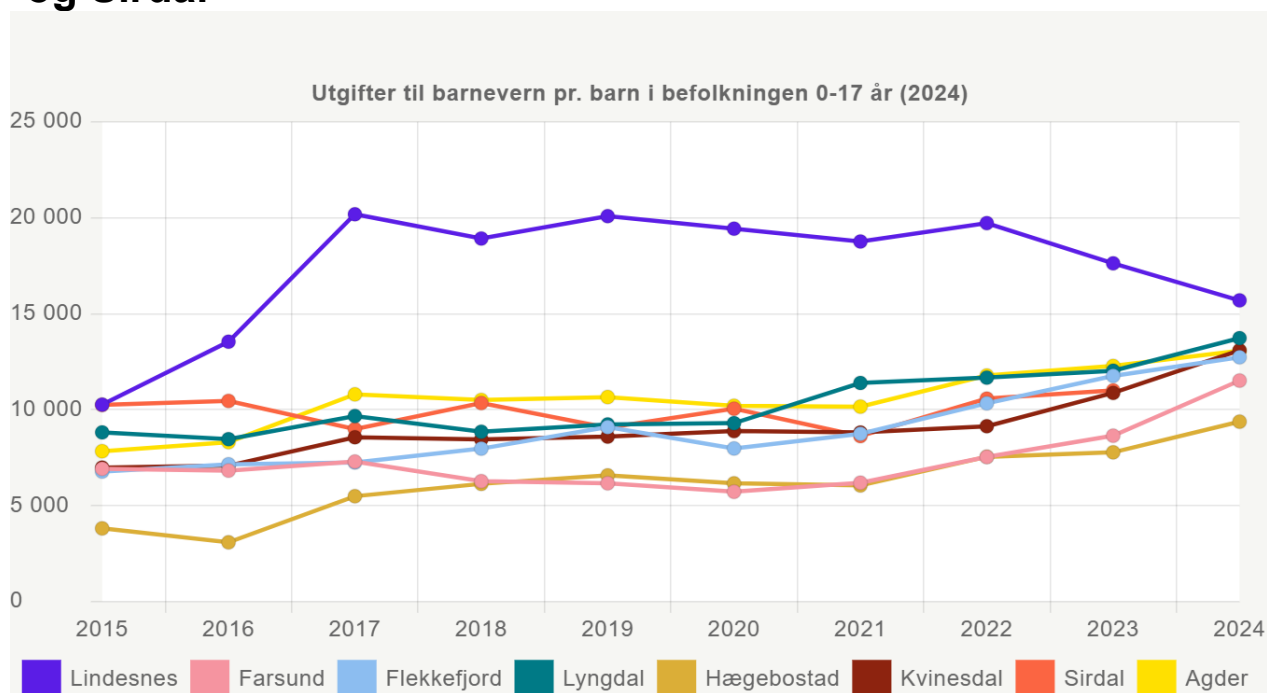
Kilde: Kommunebarometeret

Vedlegg 8: Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal (2024 andre halvår)

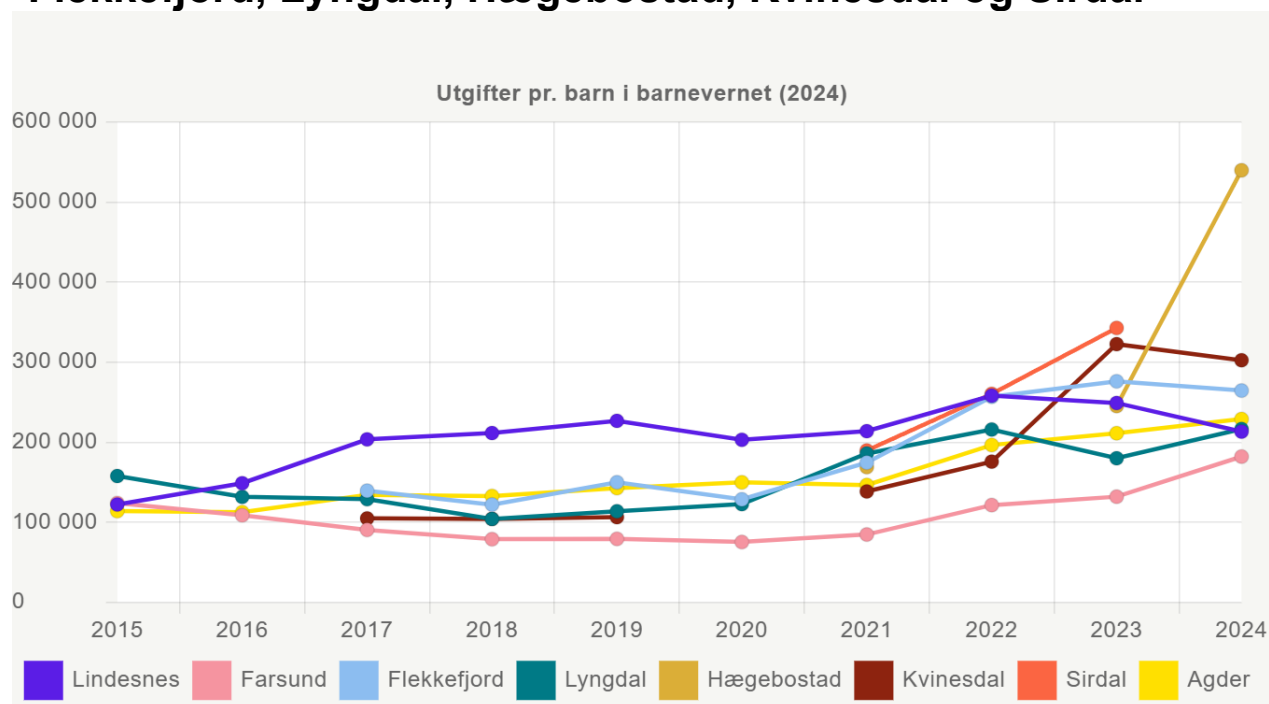
Kilde: Kommunebarometeret

Vedlegg 9: Utgifter til barnevern pr barn i befolkningen 0-17 år i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal

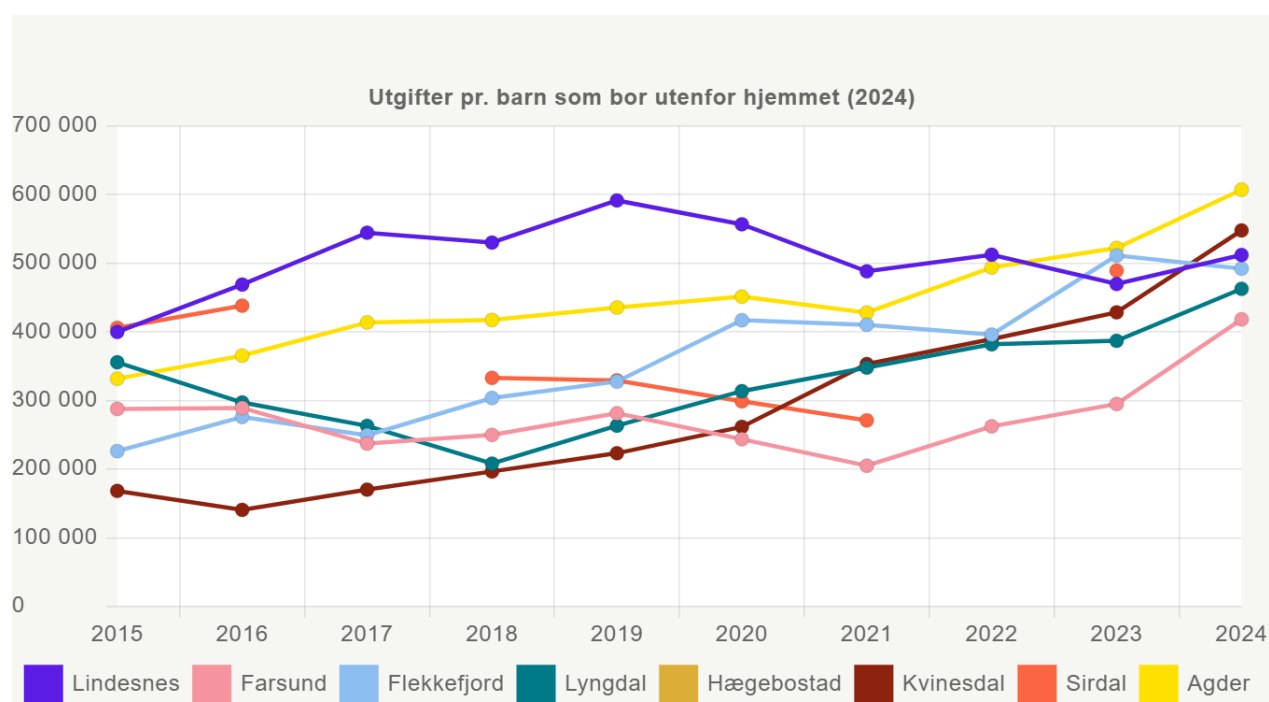
Kilde: Kommunebarometeret

Vedlegg 10: Utgifter pr.barn i barnevernet i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal

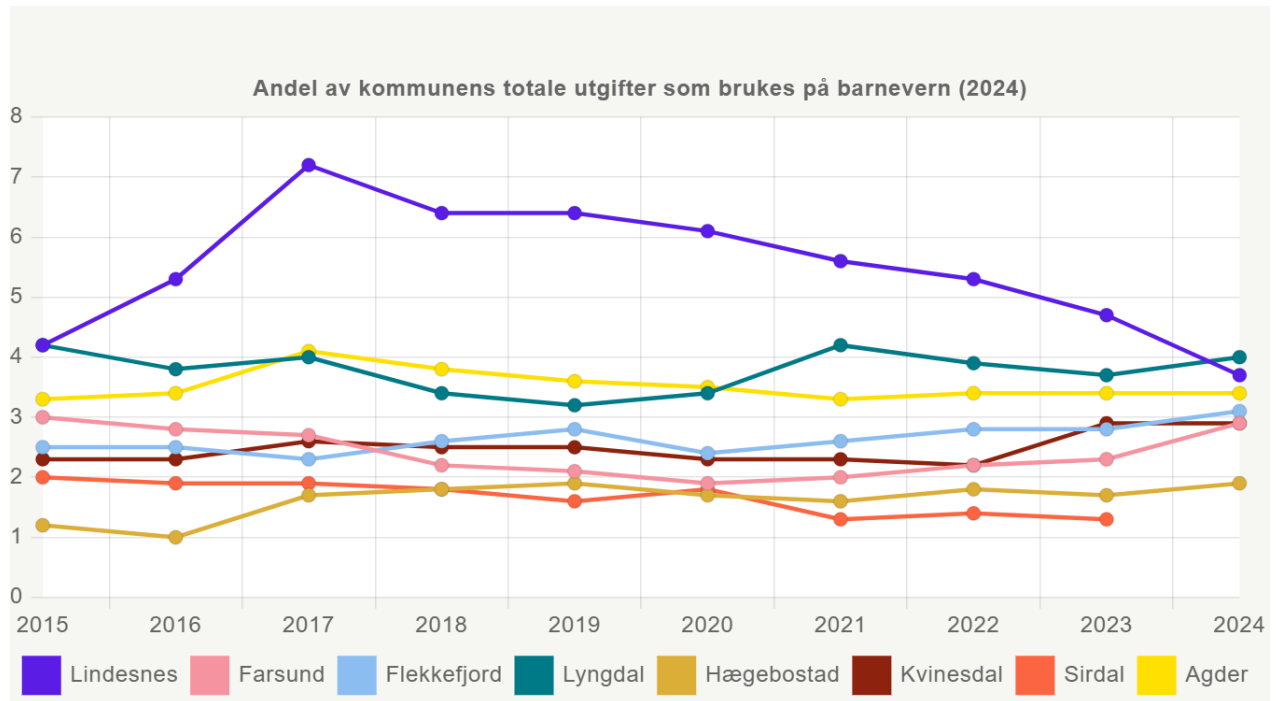
Kilde: Kommunebarometeret

Vedlegg 11: Utgifter pr.barn som bor utenfor hjemmet i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal

Kilde: Kommunebarometeret

Vedlegg 12: Andel av kommunens totale utgifter som brukes på barnevern i Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal

Kilde: Kommunebarometeret